

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem bocsátható!

XXXIX. évfolyam
290. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1933. évi december 17

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szét küldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott úján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalán 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalán 8 lej, négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK ZSILVÖLGYÉT!

A belpolitikai élet legújabb szenzációi

Mi van a pénzügyminiszterrel?

Nem kedvez az idő a választásnak

Fell kell vonultatni a kormányhű szavazókat

Bukarest, december 16.

Bratianu Constantin pénzügyminiszter párisi útjának az eredménye a választási vihar ellenére is a politikai érdeklődés előterébe nyomult. Duca miniszterelnök és a kormány, valamint a kormánypárt egy része, állítólag, rendkívül elégedetlen a pénzügyminiszter tárgyalásainak kimenetelével.

Tegnap már az a verzió is szárnyra kelt, hogy a miniszterelnökkel folytatott legutóbbi telefonbeszélgetés után Bratianu Dinu felajánlotta lemondását.

Amint tudvalevő, a pénzügyminiszter csak annyit tudott Párisban elérni, hogy a pénzügyi szakértők kiküldését a hitelezők megbízottai februárig elhalasztották, viszont

Duca és a kormány jórésze azt várta utjától, hogy a pénzügyi felülvizsgálatot teljesen elhárítsa, azaz bírja rá a hitelezőket, hogy tekintsenek el a szakértőktől.

Addig azonban, amíg a pénzügyminiszter, aki egyébként tegnap este már visszaindult Párisból, meg nem érkezik, nem lehet semmi biztosat tudni a kombinációk koraik, vagy tudatosan rosszindulatuk.

Kormánykörökben azt hangoztatják, hogy a pénzügyminiszter hazaérkezése után a kormány rögtön hozzálát azoknak a fontos gazdasági és pénzügyi törvényjavaslatoknak a kidolgozásához, amelyekkel mindjárt a január 10-én összeülő új parlament ülészaka elé akar terjeszteni.

Ezek között lesz, természetesen, elsősorban az új és véglegesnek szánt konverziós törvény javaslata is, amelynek megszövegezése és egész sorsa nagy mértékben függ attól, talált-e a pénzügyminiszter módot a finanszírozására, illetőleg a pénzügyminiszter kártalanítására a tőke- és kamatfelendések fejében.

DRUKOL A KORMÁNY A VÁLASZTÁSOKTÓL

Általában azonban a kormány a választásoknak szenteli a főfigyelmet. Nem is gondot okoz neki etekintetben többek között a kedvezőtlen időjárás sem. A tél sokkal keményebb, mint ahogyan a kormány szeretné.

A belügyminisztériumban erősen tartanak attól, hogy a nagy hideg, hóviharok és nagy hó miatt gyenge lesz a választásokban való részvétel, aminek igen káros következményei lehetnek a kormány számára.

Ezalkalommal ugyanis még több azoknak a kisebb pártoknak a száma, amelyek minden bizonnyal megszerzik a mandátum-nyeréshez szükséges két százalékot, mint a tavalyi Vajla-választásokon.

Ennélfogva a kormánynak annál nehezebb lesz összehozni a 50 százalékos prímiumhoz, tehát a mandátumok hetvenszázalékára jogosító 40 százalékos szavazatmennyiséget, minél kevesebben szavaznak.

Ezért aztán a kormánypárt mindent elkövet, hogy a választóknak azt a részét, amelyre számíthat, feltétlenül felvonulassa az urnákhoz. A belügyminisztérium, állítólag, megfelelő utasításokat is küldött a közigazgatási szervekhez s valószínű, hogy

a jegyzők tűzön-vízen hajtani fogják a megbízható jámbor szavazókat az urnákhoz, még ha a szavazóhelyek messze lesznek és hóviharok fognak is dühöngeni.

A tavalyi képviselőválasztás során két-

millió és párszázezer választó szavazott le. Most attól fél a kormány, hogy a részvétel veszedelmesen kisebb lesz s talán kétféle polgár sem fog leszavazni, márpedig ezen a voks-mennyiségen sokan akarnak osztozkodni...

FOGVA TARTJAK LAZAR ILIÉT

Jelentettük, hogy Lázár Ilie dr. nemzeti-parasztpárti volt képviselőt, aki Maniu egyik leghíresebb „elektora”, a máramarosmegyei Rozalia községben a csendőrség letartóztatta, mert, állítólag, felségérettő kifejezéseket használt propaganda-beszédében. A képviselőjelöltet unokaöccsével együtt autóbába ültették és elszállították.

Most kiderült, hogy Lázár Ilie hova vitték. A csehszlovák határ mentén levő Huta nevű erdőben, Técső község romá-

niai határában tartják fogva a határőrsön.

A képviselő, állítólag, lefogása óta éhségstrájkban van, mert nem engedik senkivel érintkezni s megtagadják tiltakozó táviratainak és kérvényeinek a továbbítását. Feleségét is csak egy-negyed órára engedték hozzá.

A máramaroszigeti hatóságok a közbe lépésekre következetesen azt válaszolják, hogy Lázár Ilie letartóztatása nem a választási harccal van összefüggésben s ezért nem tehetnek ügyében semmit.

MÉG EGY KORRENDELET A VÁLASZTÁSI SZABADSÁG BIZTOSÍTÁSÁRÓL

Duca miniszterelnöknek Madgearu volt pénzügyminiszterrel, a nemzeti-parasztpárt főtitkárával folytatott tegnapi megbeszélése után a belügyminisztérium pénteken reggel újabb körrendeletet küldött a megyei prefektusoknak, közölve velük, hogy a kormány köteletségének tartja és elhatározta a választások teljes szabadságának biztosítását minden rendpárt számára. A körrendelet ismét személyesen teszi felelőssé a prefektusokat minden visszaéléstől.

Hogy a prefektusok mennyire szíveslik, vagy szíveslehetik meg bizalmas utasításuk mellett ezt az újabb rendeletet, az majd kiderül a jövő héten.

Zemplén Dénes, a 15 éves anyaggyilkos a bíróság előtt

Kiszabadulása után az idegenlégióba készül

Szópárbaj az elnök és a fiatal gyilkos között

Budapest, december 16.

A fiatakoruak bírósága ma reggel kezdte meg az anyaggyilkos Zemplén Dénes ügyének főtárgyalását.

A bíróság elnöke Németh Péter, aki a tárgyalás elején kikéri az ügyész véleményét, vajjon nyilvánosan tartsák-e meg azt, vagy zárt legyen a tárgyalás. Az ügyész azon a véleményen van, hogy a gyilkosság lefolyását a sajtó részletesen megírta, de egyes tényeket elferdített és így ő szükségesnek látta, hogy a sajtó most a főtárgyalás anyaga alapján írja meg az eseményeket és így a nagyközönség tisztá képet kapjon a valódi tényállásról.

Az elnök az ügyész véleményezése után kimondja, hogy a tárgyalás nyilvános lesz.

Elővezetik a vádlottat, aki vézna, gyenge és összetört alak e percben. Kék matrózruha van rajta és apaé. A ruhát még apja csinálta, amikor a mezőturi gimnáziumba küldötte.

Személyi adatai felvételénél elmondja, hogy 1918. december 18-án született és így két nap múlva lesz 15 éves.

Az ügyész szándékos emberölés vétségével vádolja. Azért minősítette az ügyész vétségű a bűncselekményt, mert a vádlott 15-ik életévét még nem töltötte be. A fiu az elnök elé lép.

Elnök: Megértette a vádat?

— Igen.

— Bűnösnek érzi magát?

— Igen.

— Mondja el, hogy élt eddig.

Itt a fiu hosszú és részletes előadásba kezd. Elmondja, hogy nemrégiben egy éjszaka a főkapitányság előtti parkban egy padon töltötte anyjával együtt az éjszakát, holott volt lakásuk és ha nem is lett volna, a nagymamájánál alhattak volna. Az anyja ezzel azt akarta bizonyítani, hogy bár ő egyetemi tanárnak a fia, mégis apja úgy bánik velük, hogy még lakásra sincs pénzük. Azután elmondja, hogy nagyon sokat járt a lakásukba egy László nevű villanyszerelő. Valahányszor a lakásba jött a villanyszerelő, az édesanyja mindig eloltotta a villanyt. Ő egyszer a fürdőszobából kileste őket és

látta, hogy László megcsókolta az anyját. Kérdőre vonta az anyját, hogy miért tűri, hogy idegen ember csókolgassa. A kérdésre nem az anyja, hanem László felelt:

— Megvigasztaltam anyádat, mert nagyon rossz fia van.

A múlt év karácsonya előtt is a lakásban volt egy alkalommal László és ekkor váratlanul megérkezett a nagymama. Azért jött, hogy a karácsonyfa díszítésénél segítse. A nagymama hozzá is fogott a karácsonyfa díszítéshez, amikor egyszerre anyja félrehívta és azt sugta neki, hogy kap tőle 80 fillért, amivel elmehet a moziba, de a pénzt csak akkor kapja meg, ha olyat mond a nagymamájának, a mitől megsértődik és elmegy.

Ő szentelenkedni is kezdett a nagymamájával, mire az öregasszony szemére vetette, hogy

most is rossz hozzá, habár éppen azért jött fel a lakásukra, hogy elhozza a karácsonyi ajándékot.

PEZSGÓ ÉS NŐ

A mezőturi tartózkodásról beszél ezután a vádlott és elmondja, hogy ott összeveszett a legjobb barátjával, egy parasztfiúval, mert az azt mondotta neki, hogy Budapesten 6 pengőért lehet egy üveg pezsgőt kapni és 10 pengőbe kerül egy nő. Ő nem így tudta az árat és ezen veszték össze. Ekkor kért az anyjától pénzt és kapott is 10 pengőt és ezzel a pénzzel utazott fel Budapestre.

Mikor Budapestre felérkezett, mindenekelőtt moziba ment. Megnézte a híres óriásmajomfilmet, a King-Kongot.

Másnap ment fel az anyjához és ismét szemrehányást tett neki, hogy még mindig a házukhoz jár a villanyszerelő és azt követelte, hogy utasítsa ki.

— Inkább téged doblak ki, mint Lászlót, — mondotta az anyja.

Következő napon ismét szóba hozta Lászlót a vádlott. De anyja ismét védelmébe vette.

— Ekkor nagyon dühös lettem. Belenéztem a szemben lévő tükörbe és láttam, hogy az arcom a dühtől kék és zöld.

Ekkor elhatároztam, hogy meggyilkolom az anyámat, — mondja Zemplén Dénes.

Ezután a vádlott részletesen elmondja, hogyan ölte meg az anyját, majd az elnök kérdésére kijelenti, hogy nem sajnálja, amit tett

és azt is bevallja, hogy a tett elkövetése után öngyilkossági gondolatokkal nem foglalkozott. A folyamatos vallomást az elnök most váratlan kérdésekkel zavarja meg.

Elnök: Mondd, fiam, mi a véleményed neked az életről?

Zemplén Dénes gondolkodás nélkül válaszol:

— Az élet szép, értékes és megfizethetetlen.

Elnök: És a halálról hogyan vélekedel?

Vádlott: Nem félek tőle, mert a halál természetes.

Elnök: És ha a halál természetellenesen következik be?

Vádlott: A természetellenes halál is természetes — válaszolja filozófikus nyugalommal a fiú.

Pillanatnyi csend támad a teremben, majd az elnök úgy folytatja:

Elnök: Erre válaszolj még: Mire ítélnéd önmagadat?

Vádlott: Önmaga felett senki sem ítélezhetik — mondja Zemplén Dénes.

Elnök: Jó, igazad van. De ha te ítélnél magad felett, mit vennél súlyosbító és mit vennél enyhítő körülménynek?

Zemplén Dénes erre a kérdésre is nyugodtan válaszol:

— Nálam súlyosbító körülmény az, hogy öltem, de enyhítő körülmény az a szenvedés, a melyben éltem. Tudom, hogy hajlamaimat örököltem a szüleimtől, de ennek ellenére is elismerem, felelős vagyok azért, amit cselekedtem.

— És mit akarsz csinálni, ha kiszabadulsz a börtönből? — kérdi az elnök.

— Beálllok az idegen légióba.

Németh Péter elnök ezután szünetet rendel el.

Szünet után zárt tárgyalás következik, úgy hogy a tárgyalás nyilvános folytatására csak az esti órákban kerülhet a sor.

Szinajában ünnepel az uralkodó

Szinaja, december 16

A király csütörtökön délután az udvari vonaton Szinajába érkezett, ahol január 10-ig, az új parlament megnyitásáig marad. Ez idő alatt az audienciák szünetelnek.

Az udvari vonat Bukarestből való elindulása előtt megjelent a cotroceni, királyi pályaudvaron az egész kormány és a fővárosi hatóságok fejei.

Az első statáriális ügy tárgyalása Ausztriában

Bécs, december 16

Emlékeztetés, hogy nemrégiben Ausztriában is statáriális rendeletet adtak ki azonban csak tegnap került az első ügy az ostromállapotok törvénye szerint ítélező bíróságok elé. Nem politikai ügyről van szó, hanem szerelemföltétéssel elkövetett gyilkosságról. Schreiwieser János falusi legény féltékenységből meggyilkolta 19 éves kedvesét. A tárgyalás óriási érdeklődés mellett folyik.

HALÁLOS ÍTÉLET

Legújabb jelentéseink szerint a leánygyilkos Schreiwieser Jánost ma délután halálra ítélték. Az ítélet valószínűleg még a ma délutáni órákban végre fogják hajtani, mert semmi remény arra, hogy a gyilkos kegyelmet kapjon.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárgaság, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által sok esetben elmúlik.

Félárúak a karácsonyi és újévi üdvözlő táviratok

Bukarest, december 16

A postaigazgatóság közli, hogy az ünnepek alatt, december 23-tól 1934 január 8-ig bezárólag, a helyi és belföldi üdvözlő táviratok díjszabását 50 százalékkal csökkentette. Az ünnepi és éjszakai illetékeket és a szőminimimumot ezen idő alatt szintén nem alkalmazzák.

Tízmillió a jasi rokonoknak

Jasi, december 16.

San Franciscóban a közelmúltban meghalt Laker Constantin kereskedő. Laker román eredetű volt és tízmilliót hagyott jasi rokonaira.

Az iparosok sérelmeit orvosolni fogják — igéri Lapedatu miniszter

Kolozsvár, december 16.

A kolozsvári Ipartestület csütörtökön este közgyűlést tartott, amelyen Lapedatu erdélyi miniszter, Dunca dr. megyei prefektus és a város vezetői is jelen voltak. A közgyűlés szónokai részletesen kifejtették az iparosság sérelmeit, majd Lapedatu miniszter megígérte, hogy mindent elkövet ezek orvoslására.

Zelea Codreanu leintette az éhségstrájkot

A vasgárdisták nagyrészt szabadlábra helyezték

Bukarest, december 16

A minisztertanács feloszlató határozata alapján letartóztatott vasgárdisták megválogatása nagyjából országsszerte megtörtént. Illetékes helyről származó értesülés szerint

jelenleg már csak 350 vasgárdista vezető van őrizetben az ország különböző városaiban.

A fővárosban lefogott 201 vasgárdistából, akiket — mint ismeretes — Jilaván helyeztek el, mára mindössze 54 maradt a katonai börtönben, a többi szabadonengedték.

Hír szerint a bujkáló Zelea-Codreanu, a Vasgárda kapitánya, azt az utasítást adta hűveinek, hogy amennyiben éhségstrájkba léptek letartóztatásuk elleni

Őn nem választhat

habozva a különböző háziszerek között, mert a megbízható háziszér minden jó tulajdonságát egyesíti magában a

DIANA SÓSBORSZESZ

lzületi-, fej-, fogfájdalmak enyhítésére, edzésre, a szervezet ellenállóképességének fokozására, lázas forráság kellemes hűtésére, lábadózók felüdítésére, kimerült idegzet felfrissítésére, mindig gyors és biztos hatásának mutatkozott.

Leverték a spanyol forradalmárokat

Madrid, december 16.

A spanyol kormány ma rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy a forradalom leverésében résztvevő katonák hősiességét ugyanolyan érdemnek tekinti, mintha az ország hadserege külföldi ellenségekkel állana szemben s ezért mindazokat, akik a szindikalisták és anarchisták ellen hősiességgel harcoltak, kitünteti.

Egyébként a kormány a leghatározottabban megállapítja, hogy a spanyol forradalmat sikerült leverni.

A Petit Parisien ezzel szemben azt írja, hogy a forradalmi hullám még mindig nem csendesedett el. Az anarchisták — írja a lap — tovább izgatnak, mert ugylátszik, hogy a forradalom pénzforsái még nem merültek ki. A francia lap egyébként beszámol azokról az újabb házkutatásokról is, amelyeket a spanyol rendőrhatalóságok az elmúlt éjszaka folyamán tartottak s azt jelenti, hogy ezalkalommal ezer bombát és tizenhárom láda dinamitot koboztak el.

Jorga belelengette nagy tudományát a világűrbe

Bukarest, december 16.

Bethlen István gróf angolai előadás-sorozatával kapcsolatban Jorga Miklós professzor csütörtökön este előadást tartott a bukaresti rádióban. Hosszasan bizonygatta, hogy Erdély román lakossága nem bevándorolt, majd előadása második részében azt igyekezett kimutatni, hogy a kisebbségeknek nagyszerű dolguk van Romániában.

— A szácsoknak nincs okuk sajnálni a múltat, a székeltek pedig egy sorban a románokkal, kisbirtokosok lettek, — mondotta többek között a tudós professzor. — Vajjon akarják-e kockáztatni azt, amijük ma van, azáltal, hogy visszakertüljenek a budapesti hűbéri rendszer uralma alá?

— A magyar parasztok is megszabadultak a nagybirtok kegyetlen kizsákmányolásától. Egy egész pártjuk helyezkedik szemben a magyar arisztokrácia visszatérésével, (Jorga nyilván a Bárdos Péter-féle magyar kiscgazdapárt-ra céloz, amely az ő kormányja alatt jutott be először a parlamentbe, együttműködve az akkori kormánypárttal), — emelte ki ezután Jorga, aki végül hangoztatta, hogy Románia jelenlegi határait csak erőszakkal, azaz háborúval lehet megváltoztatni.

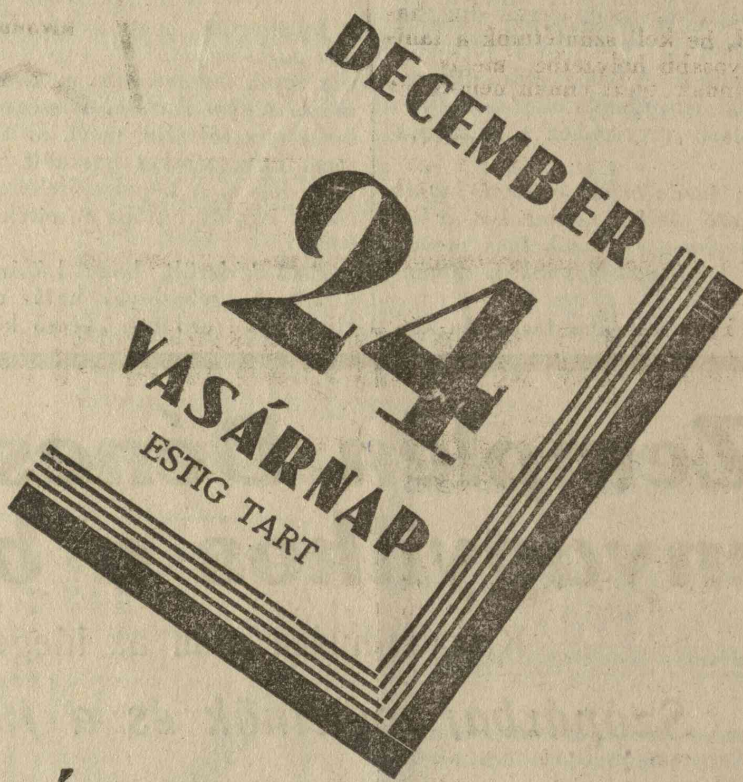
A volt miniszterelnök egyébként december 27-ikén este 7 órakor újabb rádióelőadást tart „Stefan cel Mare a magyar követelések világában” címmel.

IDÉZÉS

Az Alba-Julia—gyulafehérvári róm. kat. Püspöki Szentszékek ezennel megidézi és felszólítja csikmindszenti születésű, jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó Bíró Albertet, hogy ellene felesége, Katona Ilona által indított kötetelki perében kihallgatásra jelenjen meg Alba-Julia—Gyulafehérváron, a szentszéki tanácssteremben (Jerichó-épület) 1934. január 11-én. Meg nem jelenése esetén elmakacsolják és a pert távollétében is lejárattják. Alba-Julia 1933. december 12. Dr. Kászonyi Lajos s. k. officialis. Imre László s. k. jegyző.

Meghosszabbítottuk!

Meghosszabbítottuk!

FÉLÁRU MARADÉKVÁSÁRUNK!

VESTIS SZÖVETÁRUHÁZ BRASSÓ, LEN-SOR 22

Ruhákat garancia mellett fest, tisztít és mos

CRISTAL

KELMEFESTŐGYÁR
CLUJ - KOLOZSVÁR
STR. MOLDOVEI 15.

POSTAI megbízások soron kívül, nagy árkedvezményel.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén idegzsábák, stb., ellen. Csakis
eredeti csomagolásban árusítják.
Minden dobozban az orvos
jelzésével ellátott 2
kapszula (ostya-
ban) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

Leváltják-e a Banca Nationala kormányzóját?

Bukarest, december 16.

Hétfőn jár le Anghelescunak, a Banca Nationala kormányzójának egyhavi be-
tegszabadsága s akkor újra átvesszi hiva-
talát.

Anghelescu szerdán délután kihallga-
táson volt az uralkodónál s állítólag meg-
nyugtatót kapott arra nézve, hogy meg-
hagyják helyén. A holnap vesza'érő Bra-
tianu pénzügyminiszter állásfoglalásaitól
függ azonban jelentékeny mértékben,
hogy lesz-e mégis változás a bankjegy-
kibocsátó intézet élén.

A pénzügyminiszter párisi nyilatkozata

Páris, december 16.

Párisból való elutazása előtt Bratianu
Constantin román pénzügyminiszter nyi-
latkozatot adott a sajtó képviselőinek s
köbök között ezeket mondta:

— Románia anyagi terhei igen nagyok.
Ha a külföld nem támogatja újabb hite-
lekkel, úgy — én úgy vélem — képtelen
lesz hitelezőit kielégíteni.

A pénzügyminiszternek ezzel a kijel-
entésével kapcsolatban a Matin kétli,

hogy a külföld — a jelenlegi
általános viszonyok közepette —
újabb kölcsönöket adjon Romániának, de
ha Franciaország mégis adna, akkor ezt
bizonyára csak azzal a kötelezettséggel
teheti, hogy Románia hadfelszerelési szük-
ségleit ne másutt fedezze, tehát a fran-
cia pénzt ne adja ki más országban.

Ugy látszik ebből, hogy a pénzügy-
miniszter mégis tárgyalt bizonyos újabb
kölcsönről.

Pénz nélkül nem szállít a fás

Nem fűtik a váradi kórházakat, hideg van a közhivatalokban is

Nagyvárad, december 16

Jelentettük, hogy a nagyváradi városi
tanácsnak kellemetlen póre van a Jeney-
féle favállalattal. A Jeney-cég szállította
eddig a városnak és a városi intézmé-
nyeknek a fát, a város azonban nem tar-
totta be a szerződést, nem fizetett a cég-
nek, amiből aztán per lett, Jeney pedig
bejelentette, hogy addig többé egyetlen
szál fát sem szállít a városnak, amíg ré-
gi követeléseit meg nem kapja.

A cég be is váltotta fenyegetését. Pé-
nteken a városházi hivatalokban már nem
volt tüiz.

Nincs fa azonban az óvodák, iskolák

és a kórházak részére sem, sőt már a
tüzoltók is panaszt tettek, hogy elfo-
gyott a fájuk s a tüzoltólegénység nem
tud rendes szolgálatot teljesíteni.

Az iskolák azt is bejelentették, hogy a
mennyeiben a tanács nem intézkedik ha-
ladéktalanul, be kell szüntetniök a tani-
tást. Legsúlyosabb helyzetbe mégis a
kórházak vannak, mert onnan nem lehet
hazaküldeni a betegeket.

A polgármester összehívja a tanácsot,
hogy a súlyos kérdésben valami megol-
dást találjanak. Esetleg azt a megoldást,
hogy kifizessék a szállítónak a régi tarto-
zásokat.

Benes egyesíteni akarja a pángermánizmus ellen felvonultatható erőket

Páris, december 16.

A dolgok kezdenek kialakulni.

A nagy külpolitikai bizonyosság tapo-
gatózó kérdései egyre határozottabb
irányt vesznek. Lassan-lassan kiderül-
nek a dolgok, amelyekről a közvélemény
eddig mit sem tudott. Így többek között
csak ma tudjuk meg, hogy Páris „izga-
lommal várja a legújabb ajánlatára
adandó angol választ”.

Nemcsak azt tudjuk ebből meg, hogy
Páris izgatott és hogy Anglia válaszára
készül, hanem azt is, hogy Franciaor-
szágnak új ajánlata van.

Az ajánlatot eddig nagyszerűen titok-
ban tartották. Ma sem nyilatkoznak még
nyilvánosan, hogy mi van az aján-
latban, de annyit mégis, hogy Franciaor-
szág néhány nap előtt újból és új formá-
ban közölte Londonnal, hogy melyek
azok a feltételek, amelyek mellett Né-
metországgal békülni hajlandók.

Az a merevség, amelyet a francia poli-
tika kifelé tanúsít és az az intranzigens
beszél, amellyel a francia kormány-sajtó
beszél, nem volt őszinte tehát. Amíg a tö-
megek felé a francia politika azt hangoz-
tatta, hogy semmi szín alatt sem egyezke-
dik a németekkel és nem adja meg a
fegyverkezési egyenjogúságból folyó
fegyverkezési lehetőségeket, addig és
közben — ajánlatot tett a közvetítő sze-
repet játszó Angliának.

Állítólag ebben az új francia ajánlat-
ban a párisi kormány azt mondja, hogy
a német egyenjogúsítási követeléseket
a németek abban az esetben fogadják el, ha
csak abban az esetben fogadják el, ha
Anglia az eddiginél is hatályosabb és
hatásosabb módon biztosítja Francia-
ország keleti határát.

Ezzel a követeléssel szemben a félhiva-
tals Times azt mondja, hogy nem sok

remény van az angol-francia megegye-
zésre, mert Anglia Franciaország keleti
határaiért nem vállalhat további garan-
ciákat. London szerint Locarno elég és
megfelelő garancia és ezzel a nagyszerű
garanciával Párisnak a német fegyver-
kezési egyenjogúsítás után is meg kell
elégednie. Ami meg a többi határokat és
általában az európai államok határait il-
leti, azokért Anglia garanciát egyáltalán
nem vállal.

A Times-szal egy véleményen van a
Daily Telegraph is, amely még csak any-
nyit fűz a közleményhez, hogy Angliá-
nak ezt az álláspontját Simon személye-
sen közli majd Boncourral, a francia
külgyminiszterrel.

Egyébként a „szabadságra” (?) menő
Sir Simon angol külgyminiszter karác-
sonyi béke-utjának programjával teg-
nap az angol minisztertanács is foglalko-
zott és azt elfogadta.

A párisi lapok abból, hogy a miniszter
szabadságának körútjával az angol mi-
nisztertanács ilyen behatón foglalkozik,
azt olvassák ki, hogy a pillanatnyi nem-
zetközi helyzetért London is nagyon ag-
gódik.

E komoly és egyre harciasabb meg-
nyilvánulások perceiben azonban van-
nak kedves és naiv megnyilatkozások is.
Ilyen például az angol népszövetségi li-
gák uniójának tegnapi határozati javas-
lata is, amely most — éppen most — azt
követeli, hogy a Németországnak megítél-
tett fegyvernemeket a német birodalom
azonnal semmisítse meg, korlátozzák az
összes haderők költségvetéseit és döntse-
nek a hadseregek általános és nemzetközi
ellenőrzésének tárgyában is.

A pacifizmus propagandája e pillanat-
ban, amikor a két nagy nyugati világha-

Franciaország a fegyverkezési egyenjogúsítás ügyében Angliának új ajánlatot tett

talom fegyverkezési engedelemtől tár-
gyal, egyenesen megható.

Hogy a német fegyverkezési egyen-
jogúsítás ügye mennyire jól áll, azt a
legjobban az bizonyítja, hogy az angol
kormány jelentéstételre most már Sir
Philipps Eriket, Anglia berlini nagykö-
vetét is hazarendelte. A követnek tájé-
koztatni kell a kormányt a német hely-
zetről és valószínűleg a kormány a né-
met követet is ugyanolyan utasításokkal
látja el, mint a Párisba visszatért lord
Tyrrell.

BENES MÁSFÉL ÓRA HOSSZAT BONCOURNÁL

Amíg Páris a fegyverkezések kérdésé-
ben nyugat felé Angliával hadakozik,
addig keletről, Franciaország szövetsé-
geseinek nevében megérkezett Benes, aki
a maga követeléseit akarja érvényesíteni.

Benes tegnap másfél óra hosszat tár-
gyalt Paul Boncour francia külgymini-
szterrel.

A feltűnően hosszú tárgyalással kap-
csolatban a francia publicisztika azt áll-
ítja, hogy a francia jobboldal ki akarja
játszani Benest Paul Boncour ellen. A
jobboldaliak szerint ugyanis Boncour
nem elég határozott a maga céljaiban és
nem is igen intranzigens a magaviseleté-
ben. A revízió és antirevizio kérdése a
mostani küzdelemben a maga teljes me-
zitelenségében kifejezésre jut, miért is
— ez a jobboldal véleménye —

Franciaországnak szilárdan és ingatha-
tatlannal a kisantant pártjára kell áll-
nia.

— Benes — mondja a jobboldali sajtó
— e másfélórás tanácskozás alatt szinte
megleckéztette Boncourt, aki a kérdés-
ben ingadozik.

Ezekkel a véleményekkel szemben áll

az a bizonyosság, hogy a Benes-Boncour
tárgyalásról nem lehet semmit sem tudni.

Benes a fogadtatás után nyilatkozott
ugyan, de ebben a nyilatkozatban nincs
sok köszönet. A cseh külgyminiszter
nyilatkozatában elmondotta, hogy a cseh
—francia bensőséges viszony jellegére
el kell attól tekinteni, hogy ő most hiva-
taltos nyilatkozatot tegyen. Éppen ezért
csak annyit mondhat, hogy másfél óras
tanácskozása során Boncourral egyetem-
ben vizsgálat tárgyává tették a — „két
országot érdeklő kérdéseket”.

— Ezenfelül — fejezte be nyilatkozatát
Benes — „általános érdekű kérdésekről
is tárgyaltunk”.

Szégyenteljesen banális nyilatkozat ez.
Nem is „nesze semmi fogd meg jól”, ha-
nem még annál is kevesebb.

A cseh és francia külgyminiszterek a
tárgyalásokat a mai napon is folytatják.
Benes egyébként tegnapi hosszú meg-
beszélése után udvariassági látogatást
tett Chautemps miniszterelnöknel is. A
francia lapok egyébként kihangsúlyozzák
hogy Benest ezalkalommal, mint az egész
kisantant képviselőjét kell fogadni.

Arról, hogy mi történt az audiencián
és voltaképpen miről és hogyan tárgyal-
tak a politikusok, egyetlen francia lap
sem ír behatón. Mindössze a Journal des
Debats mondja, hogy a tanszokások
döntő jellegűek lehetnek, ha azt hatá-
rozzák el, hogy a jövőben egyesítik a
pángermánizmus leküzdésére feltalál-
ható összes erőket.

Ha ez valóban megtörténik, úgy a Be-
nes tárgyalásai valóban sorsdöntőek.

Arról lenne ebben az esetben szó, hogy
Franciaország minden szövetségesét, te-
hát a most kialakulóban levő Balkán-
szövetséget is felvonultatja a Mussolini-
MacDonald-féle német fegyverkezési kö-
vetelésekkel szemben.

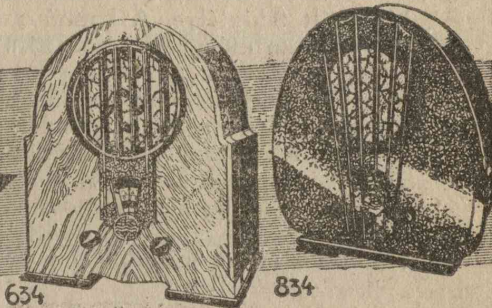
Siessenek kérem,
ha még idejében
hozzáakarnak jutni
egy „Super-
Induktance”
utján a gazdag
karácsonyi
műsorokhoz.

Egy szép karácsonyi műsor és egy
„Super-Induktance”... Van-e ennél
szebb karácsonyi ajándék?

Super-
Induktance

Kellemes
karácsonyi
ünnepeket
kívánunk!

PHILIPS

Körzetképviselő
brassói körzetre: „ELIMA“-cég, Brassó, Sütő-u. 2

VILÁG-
MÁRKAI

Egészségre
érdekében
óvakodjék
silány
utánzatoktól

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájda-
mak csakis a**Dr. NANU MUSCEL-téle**
ANTINEVRALGICáltal gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyában) tar-
talmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kap-
ható gyógyszerárakban és drogé-
riákban.Borzalmas tömegszeren-
csétlenség Londonban

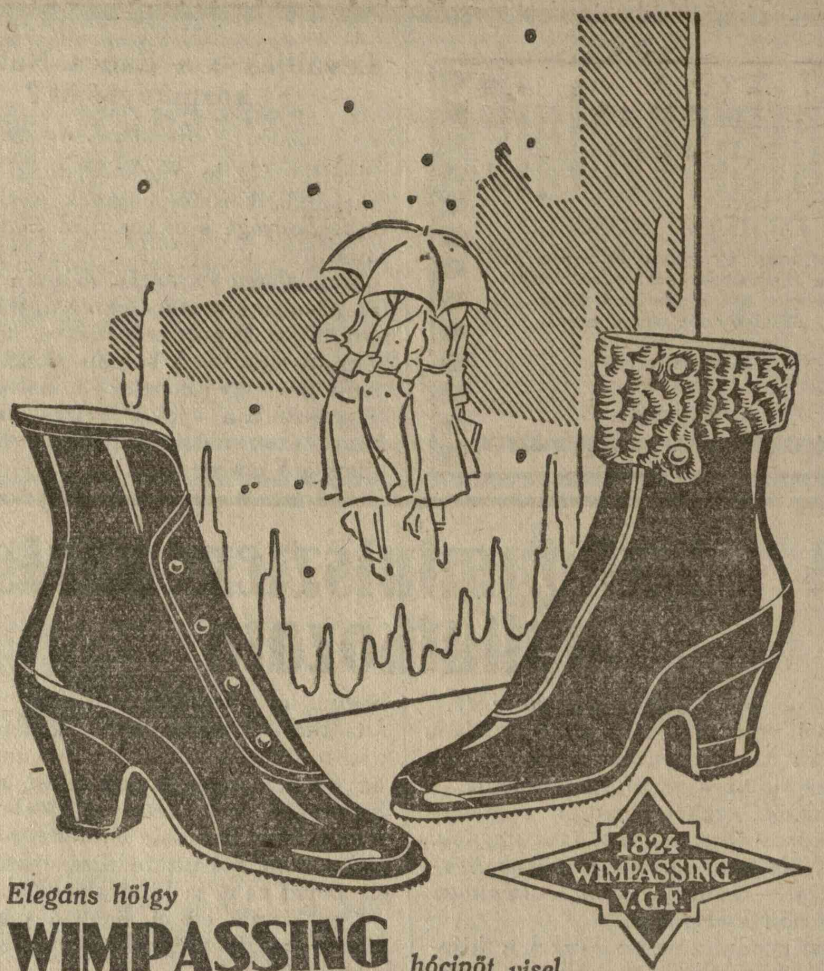
London, december 16

Súlyos kimenetelű összeütközés történt
Angliában. London közelében az ország-
utat átszelő vasutvonalon éppen akkor ro-
bogott keresztül az expressz, amikor egy
iskolásgyermekeket szállító autóbusz a
sínpárt keresztezni akarta.Az expressz teljes sebességgel belero-
hant az autóbuszba.Az összeütközésnél nyolc gyermek
azonnali halálát lelte, tizenhatet pedig
súlyos sebesüléssel szállították a legkö-
zelebbi kórházba.LÁNGOL
A HOROGKERESZT
A BÁNSÁGI RÓNÁNA paktum ellenére is folyik a féktelen hitlerista agitáció a bánsági
sváb falvakban — Sváb hitleristák röpirata a kormánypaktum
és a Volksgemeinschaft vezetői ellen

Temesvár, december 16.

A sváb temperamentum sohasem volt
tultengő. Politikai harcokban mindig haj-
lamos volt a megegyezésre s érzelmi po-
litika helyett sokkal szívesebben vette az
opportunitás ellenében nyert előnyöket.
A hitlerista propaganda volt az első, a
mely komolyabb forrongásba hozta ezt a
lassu vérkeringést s alkony elé nézett az
öreges kipróbált tekintélye. A kormány-
nyal kötött paktum után úgy nézett ki a
helyzet, hogy megszűnik a féktelen hit-
lerista propaganda s a hersdorf-káplánok
ismét visszasüllyednek abba a névtelen-
ségbe, amelyből rövid ragyogásra előtün-
tek. Ezt megerősítette az a tény is, hogy
a bánsági hitleristák, ha kényszeredetten
is, de kijelentették, hogy az ősi pártfe-
gyelem alapján alávétik magukat a pak-
tum rendelkezéseinek.Ez a remény azonban csak rövid ideig
tartott, csak addig, amíg megkezdődött a
választási propaganda. Amint a bánsági
német párt megkezdte a propagandát a
közös kormánypárti lista érdekében,
azonnal akcióba léptek a hitleristák is ésa legszélsőségesebb harcot indították
szemben a hivatalos sváb választási had-
járatával.VASÁRNAP VOLT
AZ ELSŐ GYÜLÉS PERJÁMOSONPerjámos durgazdag, mezővárosnak is
beillő sváb község. Valamikor a Volks-
gemeinschaft legerősebb vára, amelyik
mindig kitartott óvatossággal, meggondolt
vezetőinek realpolitikájával. Értendő
tehát, ha Perjámóst választották először,
remélve, hogy innét indulnak tovább a
többi sváb községek diadalmas meghódí-
tására.Perjámson azonban röpiratáradat fo-
gadta a választói gyűlésre kiküldött ve-
zetőket s ez a röpirat, ha lehet, még fék-
telenebb hangú, mint az eddigiek, ame-
lyek még akkor forogtak közközt, ami-
kor nem volt liberális kormány, nem volt
paktum és a sváb vezetők óvatossággal
politikával haladtak el a feltörekvő hit-
lerista mozgalom mellett.A röpirat, amely a sváb választási gyű-
lést megelőzte, a következőkben szentesi-
tette a kormánnyal kötött paktumot.

Kövessétek a „Mein Kampf” tanításait...

„A nemzetiszocialista önszervező szer-
vezet bánsági törzshéjé!Bajtársak! Az ugynevezett német
párt egy pár rongyos mandátum remé-
nyében, tradíciós mandátumpolitiká-
jukhoz híven, dacára annak, hogy a
szintizista német lista leszögezte a tény
volt, ismét lepaktált a kormánnyal!A német párt „vezetői” odáig mentek
paktum-dühükben, hogy az összes nem-
zetiszocialista szervezetek feloszlatásá-
nak jóváhagyására vetemedtek, azonki-
vül az ifjúsági szervezeteket az egyház,
illetve az irántatott ellenséges Blasko-
vits ellenőrzése alá helyezték és egyéb
megalkuvó feltételeket fogadott el. Egy-
szóval, undorító paktumpolitikájukkal
a beteges német népet megújodását
kompromittálták és benneteket, ennek
az újjászületésnek harcosait és előhar-
cosait egy németellenes kormányzat
kényének és általában megvetésnek tet-
te ki.A német párt, amely ezen harakiri
után jogtalanul nevezi magát még en-
nek, kihasználta a ti foltatlan becsüle-
teket és a német nép eddig csorbítat-
lan tekintélyét, paktumot kötött azzal
a kormánnyal, amelyik francia-zsidó
beállítással, a német kisebbség ellensége
és hamis jelszóval, az ugynevezett né-
pfegyelemre való hivatkozással, akarato-
tok és meggyőződéseket ellenére, kény-
szerít benneteket a Fildermann-féle zsi-
dópárttal kartellált kormánypártira szá-
vazni.Tehát, a paktum értelmében, ebben a
megyében arra a kormánylistára kell
hogy szavazzatok, amelyen Löffler, Ber-
covici, Brasey és más nemárják szere-
pelnek. Ti, akik eddig a zsidókat bo-
joktáltatok és minden alkalommal tanu-
jelét adtátok nemzetiszocialista meggyő-
ződészeteknek, amely mellett bátran ki-
tartottatok, most egy nemzetáruló pak-
tum kedvéért feladnátok elveiteket,
hogy ellenségeink és a nemzetiszocialis-ta mozgalom hóhérai mandátumhoz jus-
sanak?Nem, bajtársak! Ezekután már nem
köt bennünket semmiféle népfegyelem,
mert a valódi népfegyelmet „vezérei-
tek” törték meg, akik szavazóbarmok-
ként terelnek benneteket és a német
népet egy pár mandátumért eladták, ők
csupán a kormány léppesszői.Ezért hát bajtársak a küzdelemre,
arra, amelyre Hitler tanított meg ben-
neteket a Mein Kampf-ban. Egyrészt a
zsidó-szabadságmozgalmak liberalizmus, más-
részt azok uszályhordozói ellen, „a fe-
kete” paktumtestvérek és a német új-
jászületés elnyomói ellen.Ha nem akarjátok, hogy a szégyenle-
tes korrupció és a leghevesebb elnyo-
matás kora feljüljön;ha nem akarjátok, hogy a zsidó nem-
zetközi nagytőke az ő zsidó bankjai-
val, terrorjával és uszoraszisztémájával
uralkodjék és benneteket gazdasági szol-
gaságba kényszerítsen;ha nem akarjátok, hogy a Hitler ál-
tal Németországból kikergetett zsidócs-
kák Románia belföldi zsidóinak amugy-
is tulnagyszámát szaporítsa, mint a
sáskák megrongálása hazánkat és az
egész gazdasági életet, ipart, kereske-
delmet, hogy végül az egész állameze-
tést is kezükbe kaparintsák,akkor ne szavazzatok a bekövetke-
zendő választásoknál a liberális zsidók-
kal összeházasodott kormánylistára és
szavazataitokat csak a jobboldali ala-
pon álló, nemzetiszocialista doktrínával
bíró rendpártokra adjátok. A köz java
— az egyén boldogulása felett — ez az
elo vezéreljen benneteket, ha reájuk
szavaztok, akik a testi és szellemi mun-
kások becsületéért, munkájáért és ke-
nyeréért harcolnak. Heil!”A röpirat eredménye volt, hogy Schmitz
Ferenc dr. többórás beszédét alig kétszáz
idősebb sváb gazda hallgatta végig. De

Elegáns hölgy

WIMPASSING

hócipőt visel.

csak az egyik eredménye, a másik: este
7 órákor propaganda körútján
Perjámóra érkezett Goga Oktávián és
2000 főleg sváb hallgató tomboló he-
lyesséssel kísérte minden szavát.
Ugyanaznap Goga
Dettán még csak 19 ember előtt be-
szélt.Dettára még nem jöttek meg a röpiratok,
mert nem volt még kitűzve a sváb pro-
pagandagyűlés.Elérkezik oda is és, ha figyelemmel ki-
sérjük, nem lesz nehéz bebizonyítani,
hogy ott is győzni fog. Mert a demagógia
gyakran győz — a józan ész ellenére is.
Asztalos SándorA férj sikkasztott,
a feleség öngyilkos lett

Halál a fürdőszobában

Budapest, december 16

Megrendítő tragédia játszódott le az
egyik budapesti család lakásában.A rendőrség letartóztatta Fritz Jánost,
az „Újság” című budapesti napilap egyik
kiadói hivatali főtisztviselőjét, Fritz János
ellen az a vád, hogy a lapjától 20 ezer
pengőt elsikkasztott. A vizsgálat a sik-
kasztás ügyében még tart, bár Fritz már
másodnapja a rendőrségen van.Csütörtökön reggel felment a rendőr-
ségre a vádlott tisztviselő felesége is. Er-
deklődött férje sorsa iránt s amikor kö-zölték vele, hogy a tényállás hamarosan
világos lesz, mert Fritz János beismerés-
ben van, letörve hagyta el a rendőrsé-
get. Az asszony a rendőrségről egyik ro-
konához ment, ahol sirva panaszkodta el,
hogy férje könnyelműsége milyen né-
hez helyzetbe hozta őt. Aztán fürdő-
szobába ment, ahol a rokonok magára hagyták s csak
akkor kezdtek nyugtalankodni, amikor
Fritzné tulsokáig maradt a fürdőszobá-
ban és a szolngatásra nem válaszolt. Be-
törték az ajtót, de az asszony már halot-
t volt. Valami gyorsan ölt mérget vett be
és ez néhány perc alatt végzett vele.

OLIO SASSO

Megjött az új Sasso-olaj küldemény az
idei őszi termésből. A konstancai kikötő-
ben december 4-én vámolták el 4318 sz.
vámdeklarációval és azóta már el is osz-
tolták a főváros és a vidék összes fű-
szerkereskedőinek.A nagyérdemű közönség az ün-
nepekre tehát már a kiváló ízű
és elsőrendű minőségű friss
Sasso-olajjal készítheti el sa-
látáit, majonézait és egyéb
inyencségeit.

HIREK

Tomcsa Sándor:

Rádióüzenetek

Bemondó:

— Tegnap a képviselőjelöltek üzeneteit közvettettük, ma az írókra került a sor. Studiánk az üzenetek stílusáért nem vállal felelősséget. Tessék, hölgyeim és uraim...

Zilahy Lajos üzen az Omega-órák központi gyárvezetőségének:

— Egy óraszakértő azonnali kiküldését kérem annak megállapítására, hogy miért nem megy a „Tizenkettedik órák”?

Hatvány Lili üzen Hatvanba:

— Mon cher Hatvan, kérem egy lakást fogadni részemre, egyéves tartózkodásra nem-sokára odaérkezem...

Tamási Áron üzen „Julia szép leány”-nak:

— Kedves Juli, mi van veled, rég nem hallék semmit rólad. Tán csak nem haragszol Juli lelkem, hogy egy kicsit megcsipkedelek? Ne haragudj Juli, má' ilyen a véröm s osztán a fehérnép arravaló is no. Továbbá tudatlak, hogy Pestön voltam, egy bizonyos madár erényében, de ott annyi jó madár van, hogy ne-héz boldogulni, há' haza hozám a madaramat, most éppen kotól. Hármát toja. Abból egyet szántam a pesti nemzeti teátrumnak, egyet a zigazgató urnak a egyet nekéd, Juli lelkem, ha meg nem sértened. Továbbá tudatlak, hogy gazdádát üdvözlöm, há'szó ami igaz igaz, elő-ször nála szolgáltam s ha utatok erre vinne, nezzetek bé, inkább igérom, hogy egy ujjal se nyulok hézzád, ha má' olyan fene szömérmétös vagy. Most itt szögálok Bomgarten uréknál, de má' telik ki az üdöm s osztán hogy jövő-be hogy lesz, nem tudom. Mongyák, hogy jó hely van Nobel-urékni is, de még gondolko-zom a dőgon. Nem kell elsietni az efélit. Tisz-töllek míg élek s azt kívánom, hogy esztendő ilyenkor együtt ganyézhassunk Farkasloka ha-tárába'...

Nyirő József üzen „Abelnek a társadalom-ban”:

— Kedves Abel ecsém, tudatlak, hogy künn vala egy kicsi hajom a rengetegben, az öreg Úz Bencevel s kérdém tőle, hogy há' mi van veled s ugy mongya, hogy bemenél a társadalomba. Kérdém is, hogy há' métt s ugy mon-dá Bence, hogy nem nyughatál, vizketett szekecsillód s még azt es mondatá az öreg, hogy készsülz Amérikába. Most éppen nem tudom hogy hol vagy, há' aki hajja, aggya át, hogy sirújj meg Abel, met tésés olyan vagy, mint a jó borszéki viz ehejt a szomszédában, amelyik a forrásnál igazán fáj, de nem bírja a ton-geri fuvart. Mondá az öreg azt es, hogy fogál valami „Énekös madarat” s felküdd Pestre, de ott aszonták, hogy a vereb nem madár. Gazdádának mond meg, hogy Juli a nénéd most má' jobban van, kiépült, reá se üsmerne. To-vábbá tudatlak, hogy hadd a sujba a társadal-mat Abel, még leüt valami Kain a Philadelphiá-ból.

A népies irodalom üzen Sertő Kálmánnak:

— Kálmány ecsém, úgye mög a fene, hagygyék kee má bikit nekünkzsano, met szíp ecsém ez a te munkót való bizginyálásod, iga-zán a te neved — a Kálmány elhagyásával — réánk neze.

Markovits Rodion üzen Európa legfelsőbb haditanácsának:

— További eredményes irodalmi működése-m céljából, kérem azonnal megindítani a hábo-rut, a világ türelmetlenül várja az „Amerikai garnizont”.

Ember a hid alól üzen Indig Ottónak:

— Miért nem hagyta, miért nem hagyta?... Szabó Dezső üzen a Világegyetemnek:

— Nézze, fiam, helyettem keritsen valakit, én kissé már unom, hogy állandóan az ön köz-pontja legyek. Egyben kérem, hogy egyetemé-re vezesse be a numerus clausust, hallom, hogy Herceg Ferenc is be akar iratkozni.

A „Pásztorház” üzen Gyallay Domokosnak:

— Ne élesztessen engem már Domokos gazda, én már ugy is Reményiketlen vagyok.

Bus Fekete László üzen Seksziprnek:

— Kedves öregem, nézd kérlek, ugy beszél-tük meg a dolgot Incezével, hogy én majd mel-léd költöznék el, körlek, drága öregem, szől-östesd jól ki a halhatatlanságot, intézkedj ha nem lenne központi fűtés és szőlj Goethenék, a Wilde Oszinak és Moliernek egy bridge-parti irányában... Szevasz. Halló, drága öregem, talán Moliernek még se említs a dologról...

Bemondó:

Hölgyeim és Uraim, ezzel mai üzeneteink közvettetését befejeztük, a viszonthallásra.

Küldje születési dátumát, kap egy egész életre szóló jóslást. Utba-igazítást minden ügyében: szerelem, válás, üzlet, per, házasság, stb. Mellékeljen 23 lej bélyeget postaköltségre.

„GRAFOLOGUS”, Clui, Calea Reg. Ferdinand 121 sz.

— Éhségstrájkba léptek a szatmári vasgár-disták. Szatmárról jelentik: Annak idején meg-irtuk, hogy a szatmári rendőrség letartóztatta Beza György vasgárdistát és egy társát, akik azzal a céllal jöttek Szatmárra, hogy a Vas-gárda listáját a törvényszéken leteszik. Letar-tóztatásuk alkalmával revolvereket és izgató tartalmu röpecdulákat találtak náluk. A két vasgárdista letartóztatását a törvényszék vád-tanácsa is jóváhagyta. A letartóztatottak til-takozásuk jeléül ma éhségstrájkba kezdtek és terjedelmes memorandumban tiltakoztak az ügyészégnél további fogvatartásuk ellen. A memorandum bejelentik, hogy az éhség-strájkot a végsőig folytatják.

— Milyen sorrendben fizetik Brassóban a nyugdíjakat? A brassói pénzügyigazgatóság ma rendeletet adott ki, amely szerint a nyug-díjak kifizetése az alábbi sorrendben történik: Pénteken kapták meg illetményeiket az összes rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik, továb-bá az A. B. C. kezdbetűs nyugdíjasok. Szom-baton kerülnek sorra a D. E. F. kezdbetűsök, 18-án a G. H. I., 19-én a J. K. L., 20-án az M. N. O., 21-én a P. R. S., 22-én a T. U. V., 23-án pedig a W. X. Z. kezdbetűsök. A nyug-díjat ezuttal is csak azok vehetik fel, akik be-bizonyítják, hogy egyetlen bani adóhátralékkal sem tartoznak.

— Még mindig tart a harc a szatmári cso-darabbi körül. Szatmárról jelentik: A szatmári zsidó hitközség harca még mindig tart. A li-berális kormány most feloszlatta a hitközség vezetőségét és helyébe a Teitelbaum rabbi pártjából toborozott interimár bizottságot ül-tette. Az interimár bizottság elnöke Grosz Dá-vid kalapgyáros, tegnap át akarta venni a hit-község vezetését, a régi csodarabbi ellenes ve-zetőség azonban nem akarta átadni a hatal-mat, mire a kinevezett interimár hatósági se-gédlettel ült be a hitközség irodájába. A régi vezetőség jegyzőkönyvbe vette, hogy csak az erőszaknak engedve adja át helyét az interi-már bizottságnak.

A Népszövetség mostanában közzétett statisztikája szerint a világ kulturál-laiban átlag ezer ember követ el naponta öngyilkosságot. Ezer ember: férfi, nő, ifju, aggasztján futamodik meg minden nap az élet posztjáról, hogy egy ismeret-len, metafizikai kódok közt elterülő birodalomban keressen megnyugást. Hideg-csőű revolver, hurokba font kötél, keserű mérgező, vagy egy vakmerő hajnali ugrás a hídfelel — ezek a kulcsai annak a rejtelmes mennyországnak, ahol pihe-nés és béke honol. A világ négy tája felől indulnak el reggel, de estére az alvilági utakon összeverődve, együtt menetel már a néma regiment, halottak ezrede, hang-talan léptekkel, panasz és vágyak nélkül, feloldódva a megsemmisülés mámorában. Mindennap elindul az ezred utjára, ahonnan nincs visszatérés s csak sötét és fájó emlékeket hagyják ránk megfoghatatlan örökségképpen. Nem valószínű, hogy a morális ellenállóképesség hiánya viszi ezeket az ezredeket az öngyilkosságba. Lenni vagy nem lenni — ma már csak idegzet és fantázia kérdése. S ha egy szép napon az idegzet nem bírja tovább, a fantázia pedig egy jobb és színesebb élet konturjait veti a lélek falaira, előkerül a revolver, a kötél, a mérgező, a hídfelel — és indul végtelen utján a regiment. Mindennap ezer ember, ezer világ, ezer szétté-pett angyal.

— Elítelt pap. Marosvásárhelyi tudósi-tónk jelenti: Pár hónappal ezelőtt Teke marosmegyei községben Tatar Teofil ro-mán lelkész a tempomban egy vasárna-pi istentisztelet alkalmával súlyos sza-vakkal illette azokat a híveket, akik más hitre tértek át. A kitérték emiatt felje-lentették a lelkészt a marosvásárhelyi ügyészégen és a törvényszék ezer lej fő és ötszáz lej mellékbüntetésre ítélte a lelkészt. A marosvásárhelyi tábla hely-benhagyta az elsőfokú fórum ítéletét és annak végrehajtását három évre felfüg-gesztette.

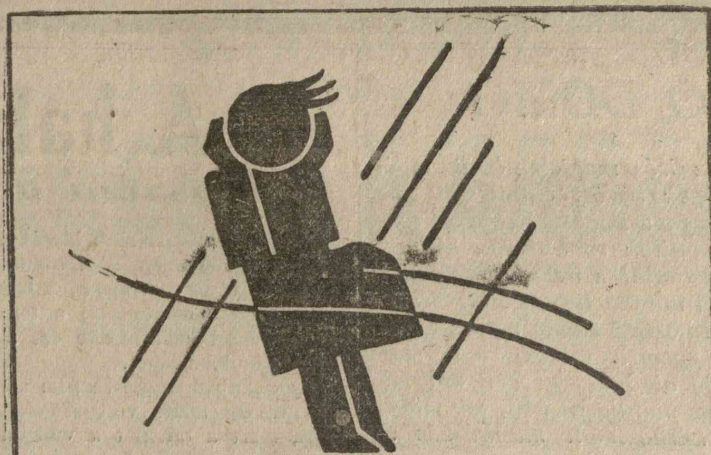
— A csikszeredai CSC. jégkorongütői Székelyudvarhelyen tartanak bemutató mérkőzést. Csikszeredáról jelentik: Meg-irtuk, hogy a budapesti FTC. jégkorong-ütő csapatának beutazási engedélyét az utolsó pillanatban megtagadták s így a csikszeredai CSC.-vel tervezett két napos mérkőzés elmaradt. A CSC. más program hiányában elhatározta, hogy vasárnap első és második csapatával Székelyud-varhelyen tart bemutató mérkőzést. Ér-tesüléseink szerint a csiki jégkorongütő-ket nagy lelkesedéssel fogadja a szom-szédos székely város lakossága.

— Harmadszor is meg kell ismételni a huzást a temesvári mentősorsjáték fő-nyereményéért. Jelentettük, hogy a te-mesvári mentő-sorsjáték főnyereményét még mindig nem huzták ki, mert az első kihuzott szám eladatlan volt, a második kihuzott szám sorsáról pedig nem tudtak semmi bizonyosat. Ez a második szám ugyanis Nagyváradon volt bizományban, onnan azonban még nem küldték visz-sza sem magát a sorsjegyet, sem azt az el-számolást, amelyből meg lehet állapíta-ni, hogy a kérdéses számot eladták-e vagy nem. Nagyváradon tudósítónk utána-járt a dolognak s a következőket állapi-totta meg: Az Unió-bank, amely a sors-jegyárutásnál bizományosként szere-pelt, a megmaradt sorsjegyeket s ezek között a másodszor kihuzott 3598 számú

sorsjegyet is még pénteken visszaküldöt-te Temesvárra. Megállapítást nyert az is, hogy a sorsjegyküldemény szombaton meg is érkezett a temesvári főbizomá-nyoshoz, ez azonban csak hétfő délután számolt el s ezért volt megállapíthatatlan, hogy a 3598 számú sorsjegy elkelt-e, vagy nem. Most már a sorshuzás intézősége is tudja, hogy ez a másik szám is eladatlan volt s így vasárnap harmadszor is meg kell ismételni a mentősorsjáték főnyere-ményének a huzását.

— Hatvanéves a budapesti rendőrség. Budapestről jelentik: A magyar főváros rendőrsége most ünnepli megszervezésé-nek hatvanadik évfordulóját. Ezalatt a 60 év alatt tizenkét főkapitány állott a magyar rendőrség élén. Az első főkapi-tány Thaisz Ferenc volt. Az elmúlt 60 év során a budapesti rendőrség Európa egyik legjobb rendőrszervezetévé fejlő-dött ki.

— Két és félelvi börtön emberölésért. Nagyváradról jelenti tudósítónk Ember-ölés és súlyos testisértés miatt került bi-róság elé Hevesi László belfényéri le-gény, aki a múlt télen egy falusi mulat-ság alkalmával olyan „sikeresen” hasz-nálta a kését, hogy Magyarai András le-génytársát agyonszurta, Bíró Imrét súlyo-

GRIPPE (influenza). Sokan nem vették komolyan az in-fluenzát, nem vették figyelembe első jeleit és sokáig szenvedtek következményei alatt.

A betegség gyakran erős náthával és torok-szárazság érzésével kezdődik. Különösen a légző-szervek: orr, gége és légcső betegszik meg.

Tehát: Védekeznünk kell fertőzés ellen.

Hogyan? Védelmet nyújtanak a fertőtlenítő

Panflavin-
PASZTILLÁK

ABLAK

san megsebesítette. A bíróság enyhíté körülménynek vette, hogy a vádlott na-gyon ittas volt, valamint azt, hogy a ve-rekedés kitörésekor félelmében teljesen magánkívül volt s össze-vissza csapko-dott előrántott késével s így csak két és félelvi börtönnel sújtotta.

— Bezárták a debreceni egyetemet. Debrecenből jelentik: A debreceni egyete-met diáksztrájk miatt az egyetemi félév teljes hátralevő idejére bezárták. A mai naptól kezdve csak a vizsgálatok folynak az egyetemen.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen kislánykánk elhunytá alkalmával részvételükkel fájdalomukat enyhítették, kopor-sóját virágokkal elhalmozták, valamint a „Principesa Elena” leánygimnázium igazgató-nőjének, tanári karának és iskolatársainak, ez-uton mondunk hálás köszönetet. Bukur Ferenc és neje.

— Szívbetegnek és érlelmezzese-désben szenvedőknek a természetes „Fe-renc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különö-sen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz.

Rádió műsor

VASÁRNAP, DECEMBER 17.

BUKAREST. 10: Istentisztelet. 11.30: Hit-előadás. Egyházi zene. 12: Szimfonikus hgv. (gramofon). 13: Gramofon. 14.15: Könnyű zene. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Robert Shilton (bariton) dalestje. 21.20: A stúdió zenekarának hgv. 22: Előadás, majd hgv. 23. Hgv. — BU-DAPEST. 10.15: Hírek. 11. Ref. istentisztelet. 12: Kath. istentisztelet. 13.30: Szóts Ernő em-léktünnepély. 15: Gramofon. 15.30: Rádiókró-nika. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Hgv. 17.30: Előadás. 18.30: Novella. 19: Bura Sándor és cigányzenekara. 20.15: Sporteredmények. 20.40: Közvetítés a jégkorongütő mérkőzésről. 21.15: Hangjáték. 23: Hírek. 23.20: Roos Emil és zenekara. 24.30: Pertis Jenő és cigányze-nekara. — BECS. 11.50: Dalok és áriák. 13: Zenekari hgv. 14.15: Mandolin-hgv. 18: Hgv. 21.30: Bécsi hgv. 23.30: Tánemuzsika.

CZINK & VERZÁR

Divatruház, Kolostor-utca - Weiss Mihály-utca

Árait leszállították:

Tiszta selyem - - - 100.- lejtől || Barchendek, flanellek - 40.- lejtől
Gyapjuszövetek - - - 100.- || Mosósövetek - - - 20.-
Gyapjumellények - Pulóverek - Asztalneműek - Ingszövetek.

Nagy karácsonyi vásár!

PRO DOMO

Mire ez az írás megjelenik, ünnepléses külsőségek között elhangzott az első robbantás a zsilvölgyi szurdoki szorosban. Dinamitok robbannak, sziklák omlanak, megindul a vasútépítés munkája. Gigászi munka következik, le kell győzni a természeti akadályokat. Sziklás hegyek gyomrába alagutakat, szakadékok fölé viaduktokat kell építeni. És mindehhez munkaerő kell, sok eddig téltelenségre kárhoztatott munkás...
 Azt mondják, a Bombesti—Livazenasut, mely százkilométerekkel rövidíti meg a zsilvölgyi szén és fa útját az Ókirályságba: liberális érdek. Lehet, de országos érdek is. Mert nemcsak a zsilvölgyi szén utja rövidül meg, de meg rövidül a moldovai gabona útja is, a mely szintén csak százkilométeres kerülővel juthat el ma a bányavidék területére.

És nem országos érdek-e nagyszabású közmunkákkal enyhíteni a munkanélküliséget? Az ellenségeink se foghatják rájuk, hogy liberálofik lennének, de nekünk mindegy: liberális érdek, parasztpárti érdek — csak munka legyen, csak enyhüljön a nyomor!

A fő, hogy megindult a vasútépítés munkája és, hogy itt indult meg az erdélyi oldalon, ahol legnagyobb a munkanélküliség szűle nyomor.

Ha a hírek igazak, a vasútépítés előirányzott költsége évi 300 millió lej. Ennek tekintélyes része munkabér lesz, tehát kenyér és életlehetőség...

Ez pedig több mint liberális, több mint országos érdek, ez szociális érdek parancsoló szükség!

LÉLEKMENTÉS

A magyarság szociális helyzete, mint mindenütt az országban, de még fokozottabb mértékben leromlott a Zsilvölgyben. A leépítések, a nyugdíjazások, az elbocsátások elsősorban a magyarság soraiban szántott végig. Sok a magyar munkanélküli és sok a nyomorgó, támogatásra szoruló Zsilvölgyében.

Az inségakciókban, a lélekmentés munkájában elismerésemelző módon veszi ki részét a petrozsényi jótékonykassági közület: az egyházvezetőségek és a nőegyletek. A római kath. Nőegylet Grausam Károlyné, a református özv. Vesthoff Károlyné, az unitárius Veress Béláné, református lelkész, a Magyar Párt helyi tagozata elnökének felesége, valamint a német nőegylet Adriányi Gézánnával az élen sok szűkölködő családnak juttatott a multban és juttat a jelenben is pénz és természetbeni segélyt.

Meg kell még említeni Simon Terenc iskolaiigazgató és Nagy Gyula református lelkész munkálkodását a nyomorenyhítő akciókban.

Három menetben

Abban a pillanatban, ahogy a liberálisok kormányra jöttek, a zsilvölgyi bányatársulat teljesüzemi termelést indított meg. Addig félközvetlen dolgoztak a bányákban, legfeljebb 12 napot egy hónapban, most mindennap dolgoznak, mégpedig három 8 órás menetben.

A Zsilvölgye sorsa, szociális helyzete teljesen összefügg a bánya sorsával. Ha a bánya termel, van munkabér, ha van munkabér, van forgalomban pénz, szóval az a bizonyos körforgás...

Sajnos, az erőteljesebb termelés, a három menet, a már leépített és most munkanélküli bányászokon nem segít. A társulat ugyanis új munkásokat nem vesz fel, mégpedig a következő okok miatt:

— A fokozottabb termelés — mondotta az informátor — legfeljebb márciusig tarthat, mert aztán jön a nyár, amikor a széntermelést ugyanis redukálni kell és redukálni is szoktuk, mert alig van fogyasztás. Ha most új munkásokat vennénk fel, ha előbb nem is, de márciusban feltétlenül el kellene őket, hogy bocsásunk, márpedig a társulat nem akarja kintenni magát azoknak a kellemetlenségeknek és támadásoknak, amelyek az ilyen leépítések elmaradhatatlan kísérői. A mostani munkaslétszám maradáni fog a nyár folyamán is, legfeljebb arra kerülhet sor, hogy redukáljuk a munkanapokat...

Reméljük, hogy a beígért közmunkákban munkára találunk a munkanélküliek.

A halálraitelt Vulkán

Megszűnt a munka — megszűnt az élet

Nincsen elszomorítóbb látvány, mint egy halálraitelt bányatelep, ahol röviddel ezelőtt még munka folyt és élet áradt. A bányatársulat két évvel ezelőtt beszüntette a termelést Vulkánban és ezzel halálraitelte ezt a községgé fejlődött munkástelepet.

A munkabeszüntetésre nem annyira a gazdasági válság miatt volt szükség, mint inkább azért, mert a társulat a vulkáni bányatelepen nem találta már meg a számítását a termelésnél.

Amióta megszűnt a termelés Vulkánban, elszorvadt ott az élet is. Az aknákat elárastotta a víz, a munkástelepen kóbor kutyák ültöttek tanyát a lakatlan házak udvarán, nemsokára olyan lesz az egész telep, mint egy temető.

A társulat egyik vezető tisztviselőjével beszélgettünk a halálraitelt Vulkán sorsáról:

— Teljes pusztulásra hagyja a társulat Vulkánt?

— Szenet itt nem fognak többet termelni és így, ha csak valami új üzem nem létesül, bizony meg fog itt teljesen szűnni az élet.

— Milyen új üzemből lehet szó?

— A társulat jóformán ingyen átengedné a telepet bármilyen gyári üzem céljaira. Szó volt már egy pamutipari üzem létesítéséről, de, úgy látszik, ebből nem lesz semmi. Pedig vasut, villanyszolgáltatás, kész üzemi helyiségek és munkáslakások várják készen az új vállalkozást, de vállalkozó, úgy látszik, így sem akad.

Aki ma olesón akar lakni, az jöjjön Vulkánba. A társulat egy egész házat kiad havi 20 lej bérért. De így is: inkább mennek, mint jönnek.

Tek.

Bányaiigazgatóság Petrozsény

Kaptuk az alábbi panaszlevelet, melyet van szerencsénk b. címekre továbbítani:

Tisztelt Szerkesztőség!

A zsilvölgyi bányatársulat félévvel ezelőtt leállította a Petrozsény—Petrila között közlekedő munkásszállító kisvasutat. A kisonatnak az volt a rendeltetése, hogy azokat a bányászokat, akik Petrozsényből Petrila járnak dolgozni, oda és vissza szállítsa. A társulat azért állította le ezt a járatot, mert a bányászok nem akarták vállalni a kisonat üzemi költségéhez való hozzájárulást, ami precedensül szolgálhatott volna ahhoz, hogy a társulat újabb tételeket és t. h. lehet hárítson át a munkásokra.

A kisonat üzemi költségét a multban mindig a társulat fedezte, a szerzett jövedeletről tehát már a fenntartott okból se mondhattak le a bányászok. Viszont a társulat ezzel nem törődött és egyszerűen leállította a munkásszállító kisonatot.

Most a helyzet a következő:

Azok a petrozsényi bányászok, akik a petrilai bányában dolgoznak, reggel 4 órakor kelnek, hogy 6 órakor munkába állhassanak és a délután 2 órakor befejezett munka után csak 4 óra felé érkeznek vissza. Nyáron még hagyján ez a kis séta, de télen fagyban, hófúvásban: embertelen. És aki szólni mer ellene, aki túlhangosan meri követelni a munkásszállító kisonat visszaállítását, azt a társulat leszámoltatja, elbocsátja.

Eddig félüzemmel dolgozott, most, hogy a liberálisok vannak kormányon, egész üzemmel dolgozik a bánya. Tisztelettel kérdezzük: ha több profitra van kilátás, nem lehetne valahogy visszaállítani azt a kisonatot?...

Többen a bányászok közül, akik belefáradtak a kutyaölésbe.

Zsilvölgye, az ígéretek földje

Mit ígérnek a választások előtt és haj, mi lesz abból a választások után

Megszoktuk már, hogy valahányszor választások előtt áll az ország, felzúg az ígéretek orkesztere.

Ígérnek a kortesek, a jelöltek, ígér a prefektus, a miniszter és ígér a kormány.

Szólnak a mézédés szirénhangok, fuvalának a vokokért.

Eddig még minden kormány ígért sokmindent a választások előtt. Ígért, de az ígéretek-ből vagy nem lett semmi, vagy lett valami, a miben aztán nem volt köszönet.

Igy vált ez a multban és... de ne prejudikáljunk, reméljük, hogy nem lesz így a jövőben.

Mindenesetre érdemesnek tartjuk feljegyezni, hogy mit ígér a Zsilvölgyének a kormány a választások előtt. Mert ez a föld ma itt az ígéretek földje. Nem a bibliai tejjel-mézszel folyó kanaáni Ígért földje, csak az ígéretek földje, de ha ezek az ígéretek megvalósulnának, egy kis tej, egy kis méz jutna azért erre

a földrészre is.

Ígéri a kormány:

A Bombesti—Livazenasutépítést évi 300 millióval és az építésnél zsilvölgyi munkanélküliek foglalkoztatását.

A Petrozsény—Déva országut teljes újjáépítését.

A kies fekvésű Páring-hegyre műutat, egy munkásüdülőt és egy turista-szálloda építését.

Új városházát és egy járványkórházat Petrozsénynek.

Folyamatos és teljes üzemi munkát a zsilvölgyi szénbányáknál.

Ezek csak a helyi vonatkozású ígéretek. A tisztviselői fizetések és a nyugdíjak pontos folyósítása, az adósságrendezés, valamint a többi illyentermészeti ígért már országos.

Hogy mit fog megvalósítani a zsilvölgyi ígéretek-ből a kormány, — egyelőre a jövő títka.

Közmunka és inségakció

Petrozsény nj polgármestere a városi tanács programjáról

„Itt tilos lesz házalni!”

A petrozsényi városi tanácsot nem kellett feloszlatni, mert liberális volt a polgármester. Minthogy azonban a polgármestertől prefektus lett, a tanácsnak új polgármestert kellett választania.

Az új polgármester Moga Jonel dr., orvos, akinek működéséhez igen nagy reményeket fűz a város polgársága. Programjáról a következőkben nyilatkozott a B. L. munkatársának:

— A program: minél több városi közmunka. Ennek érdekében két terv áll készen. Az egyik felöleli azokat a közmunkákat, amelyek nem függnak a helyi további alakulásától, vagyis, amiket a tanács minden körülmények között el akar végeztetni. Ilyenek: a kanalizálás,

az utcák kövezése, autótú kiépítése a Páringra, melyet klimatikus üdülőhelyé akarunk kifejleszteni. A legsürgősebb ezek között a kanalizálás, mert a városnak mindössze két utcája van alácsatornázza. Ha a helyzet lehetővé teszi, egy járványkórházat és egy új városházát akarunk megépíteni, — ez volna a másik munkaterv.

— A munkanélküliek téli ellátásáról milyen gondoskodás történik?

— Egyrészt a város saját büdzséjéből fog a munkanélküliek segélyezésére nagyobb összeget fordítani, másrészt pedig közadakozás és más társadalmi akciók útján próbáljuk a nyomort leküzdeni. Reméljük különben, hogy úgy a városi,

mint a kormány által kiállításba helyezett állami közmunkák csökkenteni fogják jelentősen a munkanélküliek számát.

A polgármester megemlítette még, hogy szabályrendeletet készül kiadni a helyi kereskedelem érdekében. Egy idő óta ugyanis valóságos elárasztják a Zsilvölgyet az ugynevezett mozgókereskedők, akik mindenhol, de legfőképpen a Regából autón szállítják ide a különféle árukat és azokkal végigházzalják a magánlakásokat. A polgármester el akarja tiltani az ilyenfajta árudömpinget a város területén, mert súlyos károkat van nemcsak a legális kereskedelemnek, de a polgárságnak is, amely sokszor arra ébred, hogy becsapták.

Pár sorban

A petrozsényi református Nőszövetség agilis vezetősége 100 gyermekkel működő előadást rendezett és a jövedelmet a szegény gyermekek karácsonyi felruházására fordította. Száz apró csöpséget betanítani egy mesejáték előadására, ahhoz több kell, mint dícséretes türelem, ahhoz: szív kell...

Az ipartestület ülést tartott és memorandumba foglalt néhány szerény kívánságot. Például a munkásbiztosítási törvény módosítását, a közmunkáknak azonnali beindítását, az ipartestületek állami szubvencionálását, stb. Kívánságokban tehát hiány nincsen... de, hogy teljesíteni is fogják-e a már másra tartozik.

A zsidó párt hunyadmegyei tagozatában palotaforradalom tört ki. A petrozsényi zsidóság nagyrésze azt kívánta, hogy a zsidó párt ne jelöljön Hunyad megyében, (és nem is jelölt, mert ebben hatóságilag megakadályozták), mert ők a liberálisokra akarnak szavazni. Ők jó zsidók, ezt senki sem vonhatja kétségbe, de többet remélhetnek a liberálisoktól, mint a zsidó párttól. Tiszta beszéd, világos stílus, kommentár felesleges...

A betegsegélyző pénztár előtt napról-napra gyülekeznek a nyugdíjas bányászok és ezáltal nem hiába. A választások előtt három ezer zsilvölgyi bányanyugdíjasnak kiutaltak háromhónapi nyugdíjhátralékot. — Milyen kár, — sóhajtok az öreg veteránok, — hogy nincsen minden negyedévben választás!

Ha a minőség jó, akkor az áru olcsó!

E jelszavunk jegyében kezdjük meg hagyományos

karácsonyi vásárunkat

mely alkalommal számoltunk a mai csökkent vásárlóképességgel és árainkat nagy anyagi áldozatok árán oly mértékben szállítottuk le, hogy ezen alkalmi vásárlás lehetővé teszi a hölgyeknek, hogy saját szükségleteikre, minél ajándékcélokra a legjobb minőségű

kabátok-, szövet- és selyemruhák, bluzok és pongyoláknak

keves pénzért, gond nélkül való beszerzését. Ezen kedvezményes árleszállítás raktárunkon levő összes cikkeinkre vonatkozik.

Estélyi ruhák nagy választékban!

SÁMUEL

(volt FENYVESI és SÁMUEL) ruhaáruház, Brassó, Buzasor 4.

Magyar Testvérek!

Választások előtt áll az ország. Megint az urnákhoz kell járulnunk nekünk is, hogy megválasszuk azokat, akik a mi érdekeinknek hiteltel szavazóik lesznek a törvényhozás nézőpontjából.

A választás küzdelem, amelyből azok kerülnek ki győztesként, akik szeretettel és szívóssággal összefognak, rendíthetetlenül kitartanak és bátran elöretörnek. A magyarság egyedül és egyedül tudja meg ezt a nagy sorsdöntő küzdelmet. Minden magyarnak össze kell fognia, hogy zászlónk megint diadalt arathasson. Az élet megtanított arra, hogy senkitől ne várjunk semmit, hanem mindent a saját egységünk és összetartásunk erőforrásaiból termelünk ki.

Létünk forog kockán. A választás eredményétől függ jövődünk. Ha azt akarjuk, hogy a kultúránk tovább virágozzon, ha azt akarjuk, hogy egyházaink és iskoláink soha és senki által meg nem dönthető alapokra állítsanak, ha azt akarjuk, hogy édes anyanyelvünk tovább is zengessen, ha azt akarjuk, hogy a gazdasági életben magunk is, fiaink is boldogulhassanak, ha azt akarjuk, hogy tisztviselőink és nyugdíjasaink becsülettel megőrizgált illetményeiket, rendesen megkapják, ha azt akarjuk, hogy a falvak és városok vezetője ne nepe ne roskadjon össze a terhek alatt, hanem egy jobb jövőre osztható legyen, ha azt akarjuk, hogy az egyenjogúság ne csak írott malaszt legyen, hanem élő valósággá duzzadjon, akkor álljunk mind az Országos Magyar Párt zászlója alá és a december 20-ikán megtartandó képviselőválasztáson szavazzunk valamennyien a

10. számú listára, amelyen Szabó Béni szücsmester, régi képviselőnk, Orbán János zajori kisgazda és kiskereskedő és Ambrus Imre dr., brassói román káth. lelkes

indulnak nemes küzdelembe a mi szebb, jobb jövődünk kivívásáért.

Mindenki vegye ki választói igazolványát és mindenki szavazzon le a mi jelöltjeinkre, akik a mi vérünkkel való, a mi sorsunk osztályosai és a mi igazságunknak Istentől elhivatott képviselői.

Magyarok! Ha élni akarunk, győznünk kell! AZ Országos Magyar Párt Brassói Megyei Választási Vezérbizottsága.

Elloptak egy szélhámos lékezőt

A brassói rendőrség letartóztatta Baia Joan trajaioi lékezőt, aki egész furfangos módját szelste ki a pénzszerezésnek. Felkereste több kollégájának a feleségét, akiknek előadta, hogy férjüket letartóztatták és négyezer lejre van büntetésük, hogy ügyvédet szerezzenek és kiszabadítsák őket a fogházból. Kiderült, hogy az egész hazugság volt, mert a vasutasok uton voltak és nem letartóztatásban. Kollégái hegettek a szélhámos került a fogházba, amennyiben az asszonyok feljelentették a lékezőt, akit a rendőrség ma letartóztatott és az ügyészség elé küldte.

Helyiséget ad a város a munkanélküli segélyakciónak

Brassó állandóválasztmánya, tegnap esti ülésében elhatározta, hogy a munkanélküli segélyezés lebonyolításának megkönnyítésére a Vár-utca 2 szám alatti házban megfelelő helyiségeket bocsát a tavaszig rendelkezésre.

— SOS. Jéghegy (Sajtóbemutató a brassói Lux-mozgóban.) Egyik film sem készült még olyan állandó életveszély közepette, mint az „SOS Jéghegy”, amelynek szereplői nem diszletek között, hanem a valódi sarkvidéken, végtelenségbe nyúló hómezőkön, hatalmas jégtáblákon, melyek szakadékok felett mozognak. Sok expedíciós filmet láttunk már, de az örök hó és jég hazáját, a sarkvidék igazi arcát még egyik mozi darab sem tükrözte ilyen megdöbbentő hűséggel vissza. Mozgalmas képek a jégtáblákat ringató tengerről, fehérek tájak, amelyeket az északi fény sugároz be, apró, meglapuló eszkimófalvak, és jéghegyek, hidegen csillogó fagyos monstrumok, amelyek hol csendesen uszálnak, hol böszült rohamra indulnak a tenger hullámokon, hogy mándent megsemmisítsenek... Leni Riefenstahl, Gustav Diessl, Sep Rist és Ernest Udet, a világ hírnév mesterrepülő játsszák a film főszerepeit. A néző szinte maga is sarkutazóvá válik és együtt küzd velük, akik száz veszélyes kalandon mennek keresztül. Az élményszámba menő, felejthetetlen jelenetekben bővelkedő sarki filmet már vetít a Lux-mozgó.

A brassómezei magyar jelöltek körútja

Brassó, december 16.

A Magyar Párt brassómezei jelöltjei szombaton folytatják választási körútjukat a megyében. Szombaton délután Bácsfaluban beszélnek a néphez, vasárnap délelőtt Tatrára, Zajzon és Püskerecz és vasárnap délután Bodola és Keresztvár községeiben. Hétfőn este 8 órakor a brassói magyar választók tartanak nagygyűlést az Iparegyet termében. Minden becsületes magyar ember ott áll Szabó Béni és derék társai mellett. A magyarpárti lista győzelme biztos. Ezt nem gáncsolhatja el a lábukról levett, megfizetett renegátok erőlködése.

A közigazgatás minden hivatalából:

Elbocsátják az összes reaktívált nyugdíjasokat

Brassó, december 16.

Brassó város összes állami, városi és megyei hivatalai ma délelőtt rendeletet kaptak a belügyminisztériumtól, amelyben a kormány utasítja a hatóságok vezetőit, hogy

az összes ideiglenesen kinevezett nyugdíjas napidíjasokat és tisztviselőket azonnal bocsássák el állásukból.

Ilyen rendeletet már az elmúlt évben kiadott a nemzetiparasztpárti kormány.

A helyzet ugyanis az volt, hogy a különböző hivatalok nyugdíjasokat alkalmaztak napidíjjal akkor, amikor az ország területén ezrelék nyomorognak a fiatal és minden kereseti lehetőségtől megfosztott tisztviselők.

Az előző kormány rendeletét nem hajtották végre részint politikai, részint pedig személyi okokból, jöllehet minden nyugdíjas újabb állami alkalmaztatása homlokegyenest ellentmond az állásfoglalásról szóló törvénynek. Az elmúlt év-

ben akadtak egyes nyugdíjasok, akiket kitétek állásukból. Ezek pert indítottak az állam ellen, a pert azonban az összes bírósági fórumokon elvesztették.

A belügyminisztérium most megismételte az elmúlt kormány rendeletét. Tekintve, hogy a rendelet a legszigorúbb végrehajtást írja elő, úgy a városházánál, mint a többi állami és megyei hivataloknál megtörténtek az első lépések az összes reaktívált nyugdíjasok eltávolítására.

Az öngyilkos vasuti tisztviselő holttestét felboncolták

Az özvegy vádja szerint nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt

Brassó, december 16.

Néhány héttel ezelőtt — amint azt annak idején megírtuk — tragikus szerencsétlenség történt Brassóban. Az állomás mellett levő vasuti rendező egyik sínjén borzalmasan összerongcsolt testtel holtan találták Campeanu Livius 55 éves vasutast, aki a brassói állomáson teljesített forgalmista minőségben szolgálatot.

Az első vizsgálat megállapította, hogy a forgalmistát valamelyik vonat, vagy talat a szerelvény gázolta halálra. A forgalmista zsebeiben három levelet találtak, amelyek közül az egyiket a feleségének, a másikat feleségének, a harmadikat pedig az ügyészségnek írta. Ezekben a levelekben elmondja, hogy elkeseredésében vetett véget életének. Egyik felesége — mondja leveleiben — állandóan üldözte, palóssággal idegbajossá tette és ezért inkább megváltik életétől, sem hogy továbbra is eltérje az üldöztetést.

A nyomozó hatóságoknak a forgalmista zsebében talált levelei elvitathatatlan bizonyítékot szolgáltatottak arra vonatkozólag, hogy Campeanu Livius valóban saját elhatározásából vált meg az élettől. A vizsgálat lefolytatása után a hatóságok megadták a temetési engedélyt és miután Campeanu Livius örök nyugalomra helyezték, az ügyészség a kérdést a maga részéről lezárta.

Néhány nap múlva azonban a tragikus, de egyszerűnek látszó öngyilkossági ügy váratlan fordulatot vett. Az ügyészségen ugyanis megjelent az öngyilkos Campeanu Livius forgalmista özvegyen maradt felesége és annak a gyanújának adott kifejezést, hogy

férje nem lett öngyilkos, hanem elleték láb alól.

Az asszony konkrét vádakkal állt elő.

Radu Pascu főügyésznek elmondotta, hogy

meggyőződése szerint férjét előbb meggyilkolták és aztán dobták a vonat alá, hogy azt a látszatot keltsék, mintha öngyilkos lett volna.

A főügyész a forgalmista hátrahagyott leveleire hivatkozott, megmutatta azokat az özvegynek, aki erre kijelentette, hogy a leveleket nem a férje írta.

Campeanu Livius özvegye gyanúját konkrét feljelentésbe csoportosította.

Írásszakértőket vettek elő, akikkel meg-

vizsgáltatták az öngyilkos forgalmista kézírását. A szakértők egyöntetű véleménye szerint, annak ellenére, hogy a levelek bizonyos mértékben elütnek egymástól és a betűformák nem minden levélben azonosak, mégis megállapították, hogy mind a három levelet Campeanu Livius írta. Tekintve, hogy a kérdést még ezelőtt sem sikerült tisztázni, az öngyilkos forgalmista özvegye azt kérte az ügyészségtől, hogy az írásszakértők vizsgálatát egészítsék ki újabb orvosi vizsgálattal. Az ügyészség helyt adott a kérésnek és így Radu Pascu főügyész ma délelőtt elrendelte Campeanu Livius kihantolását.

A szomorú aktus a délelőtti folyamán meg is történt és Campeanu Livius a Forrás-hegy mellett levő hidegházban helyezték el. Ma délután négy órakor kiszállott a Forrás-hegy alá Birkle dr. törvényszéki orvosvizsgáló, Mardare ügyész néhány rendőrtiszt kíséretében. A hivatalos bizottság jelenlétében Birkle dr. törvényszéki orvos felboncolta a hüllát annak megállapítására, hogy mielőtt a vonat kerekéi alá került, egyéb erőszak is érte-e Campeanu Livius.

Tűz a Fotogén telepén

Brassó, december 16.

A csütörtökről péntekre virradó éjszaka a Fotogén R. T. petróleumfinomító állomással szemközt levő telepén tűz ütött ki.

Az udvaron 2 vagon nyersolaj éjszaka félnégy órakor, eddig ismeretlen okokból meggyulladt.

Az értesített tűzoltók két órán keresztül tartó megfeszített munka után eloltották a tüzet.

A tűz által okozott kár 2—300 ezer lej. Ez az összeg azonban biztosítás útján megtérül.

DECEMBER

20

Szabó Zoltán

hangversenye a REDOUTBAN.

PREMIER! ASTRA-MOZGÓ PREMIER!

Szombaton, december 16-án a szenzációs, bájos német filmoperette:

„MANCI ÉS A BABÁJA”

Vig, zenés történet tele ének- és táncslágerekkel.

Főszerepben:

Bársony Rózsi, Georg Alexander, Wolf Albach-Retty, Hilde Hildebrandt

A páratlanul ötletes, kacagtató film két hőse: EGY ÉLŐ ÉS EGY GEPLÉANY. Ez utóbbi egy legújabb feltalált rádióbaba, amelynek jogát az Ufa megszerezte. Ez a rádióbaba megtevesztésig hasonlít Bársony Rózsihoz: ép úgy énekel, ép úgy táncol, mozog, mint ő, s mindezt rádióhullámokkal irányítják. Ebből támad a bonyodalom, amit a rendezés pompásan kihasznál egy egészen újszerű film alkotására.

Vasárnap délelőtt nagy matinéelőadás Harold Lloyd: „A MOZIBOLOND”.

— Manci és a babája. (Sajtóbemutató a brassói Astra-mozgóban.) Önök csodálkozni fognak, hogy a modern rádiótechnika mire képes...? Georg Alexander, a Brassóban személyesen is megfordult kitűnő filmszínész, aki ebben a filmben feltalálót játszik, például olyan géphölgyet konstruált, amelyet láthatatlan hullámokkal kormányoz. Korántsem kell azonban azt hinnünk, hogy az élő nő látszatát kelte villamos baba feltalálóját nem érdekli a „valódi” nők iránt! Sőt... Bársony Rózsi, a boszorkányosan táncoló filmszínész, aki a rádiótechnikából — a hogy mondja — csak a „tartós hajhullámokat” ismeri, az ötletes felvonásokon keresztül, mulatságos bonyodalmak közepette teljesen megfőz mindenkit. A legérdekesebb jelenetek egyike, amikor szerepet cserél az üzemműködés megbedegedett gépnővel és egy csapásra száz szakértőt ejt tévedésbe. Pompás alakítást nyújt a Wolf Albach-Retty és Oskar Sima is. Az utóbbi szokásos játékmodorában egy tökélytűtött detektívet alakít. A technikai szempontokból is kifogástalanul sikerült, vidám filmet pénteken kezd vetíteni az Astra-mozgó.

Sok a szegény, kevés a la

Az állandóválasztmány szerdai ülésén jelentette a népjóléti osztály vezetője, hogy a különböző egyházak iverin összesen 1460 szegényt írtak össze karácsonyi segélyre. Minthogy a célra csupán 800 köbméter fa áll rendelkezésre, a választmány kénytelen volt hozzájárulni ahhoz, hogy a segélyezendő névsorát az egyházak közreműködése mellett felülvizsgálják. Remény van azonban arra is, hogy esetleg intézkedés történik a fanyomnyiság felemelésére.

Vallásos estély Zernesten

a ref. Nőszövetség rendezésében f. hó 17-én, vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik a ref. imaházban. E jótékony célt szolgáló összejövetel műsorát Dálnoky Károlyné előadása, Wentzel Martha és Róza duettje, Nagy Gizella felolvasása, Schmazenka Marcsa szavalata, Grabányi-Gál-Oniga-Purry kvartettje s a ref. Dalkör énekszámai szolgáltatják. Belépés díjtalan. Adományokat a szegények felségelyezésére kér és minden érdeklődőt szívesen hív és szeretettel vár a ref. Nőszövetség.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Az olasz állatpiac az új kereskedelmi szerződésben

Bukarest, december 16.

Az új olasz-román kereskedelmi szerződés technikai részletei már készen állanak. Az új szerződés fontosabb szakasza az, amely az állatkivitelre vonatkozik. Olaszország egészen komoly piaca lehetne a romániai állatexportnak, ezzel szemben, bár Olaszország 1932-ben összesen 81.467 darab marhát importált, abból Románia csak 10.156-ot szállított.

Ugyanez a helyzet a husnál is. Olaszország husbevétele összesen 444 ezer mázsá volt, de a szállítók között Románia csak 9000 mázsával szerepelt.

Az új olasz-román kereskedelmi szerződésben a kormány etekintetben jobb helyzetet szeretne teremteni.

A közgazdaság hírei

EDDIG AZ EZRES-MENNYISÉGNEK CSAK FELÉT VÁLTOTTÁK BE

(Bukarest.) A Banca Națională jelentése szerint Románia bankjegyforgalmából 19 milliárd érték ezres bankjegyekben szerepelt. Ennek a mennyiségnek eddig csak a felét váltották be. Ez az oka annak, hogy a Banca Națională a beváltási határidőt 1934. január 31-ig meghosszabbította. Arra a hírre, hogy az ezres bankjegyek beváltását meghosszabbították, a külföldi tőzsdéken a lej árfolyama emelkedett.

MÁR NEM ÜZLET AZ AMERIKAI ALKOHOLSZÁLLÍTÁS SEM

(Newyork) Egész Európa lázasan várta, hogy Amerikában szűnjék meg végre a szesztilalom. Az európai szeszkereskedők hihetetlen energiával és lendülettel rá is vetették magukat az amerikai alkoholszállításra. Üzletet, sőt nagy üzletet reméltek. Legújabb jelentések szerint Amerika azonban keresztiülhuzza a szeszkereskedők számításait, amennyiben rendelkezést készít, amely szerint a jövőben csak kompenzációs uton lehet Amerikába szeszt szállítani. Csak azok az államok vihetnek be szeszt Amerikába, amelyek a szesz ellenében onnan terményt vásárolnak.

FELOSZLATOTT BANKFIÓKOK

(Arad.) Az aradi Viktória Bank és a Banater Bankverein fiókjainak legnagyobb részét feloszlatta és megszüntette.

EGYEGÉSZ HÉTTIZED MILLIÁRD A NOVEMBERI BEVÉTEL

(Bukarest) Az állami bevételek november hó folyamán kedvezőek voltak. A kormány a rendes költségvetés javára 1.700 millió lejt vett be. Ez az eredmény azonban magában foglalja a CAM befizetéseit is.

A FAKERESKEDŐK ARADI KÖZGYÜLESE

(Arad.) A fakereskedők országos egyesületének aradi közgyűlésén megjelent választások szerint az egyesület elnöke a „Patria” elnöke, Rappaport Miksa lett, míg alelnökké Reiter Mórt (Temesvár) választották.

TERMÉNY ÁRAK

(Temesvár.) Buza 75 kg-os 360, 76 kg-os 370-375, buza 78 kg-os 385-390, ótengeri 200-205, új tengeri 120-130, burgonya, Voltmann 150-160, nyári rózsa 190-200, bab 270-280, takarmány árpa 165-170, lóhere 40-43, lucerna 37-40, zab 170-180, tökmag 580-600, napraforgó 300-320.

(Temesvár.) Lisztárak. Nagymalmi: nullás 600, 30/70-es 610. Kismalmi: nullás 670, feles 620, 30/70-es 590-600, négyes 550, hatos 460-500. A malmok buzavásárlásaikban tartózkodnak.

BETUDJÁK, VAGY VISSZAFIZETIK AZ ADÓTÖBBLET-FIZETÉST

(Bukarest.) A pénzügyminiszter legújabb rendeletében úgy döntött, hogy mindazoknak, akik több adót fizettek be, mint amennyivel tartoztak, a többletet vagy visszafizetik, vagy pedig, ha más állami tartozásai vannak, azoknak számláján számolják el. Ugyanez a rendelet kimondja, hogy mindazoknak, akik hátralevő adótartozásaikat kifizetik, késedelmi kamatot nem számítanak.

Összeült a CFR tarifabizottsága, hogy áthangolja a dijszabás általános részét is

Az évek során a fuvardijszabást állandóan módosították, de az általános határozmányokhoz sohasem nyultak

Bukarest, december 16.

Tegnap reggel ült össze a CFR tarifabizottsága. A bizottságnak az a feladata, hogy a CFR teheráru szállítási dijszabásának első részét átalakítsa, mert az elmúlt évek során a tarifának ehhez a részéhez sohasem nyultak. A gyakorlatban ez a változatlanul megmaradt első rész azt jelentette, hogy amíg a dijszabás számszerű tételei mindig csökkentek, addig az általános határozmányok változatlanok maradtak és így a tarifális csökkenés a gyakorlatban nem igen volt érez-

hető.

Az általános határozmányokból folyó taxákat meg kell tehát a CFR-nek változtatni, ha azt akarja, hogy a CFR teheráru szállítása megéljenküljön.

Mindenekelőtt a manipulációs taxákról van szó, amelyek túlságosan magasak és indokolatlanul emelik a fuvardíjakat. Ugyanígy magasak az apró tolatási taxák is, amelyek bár kicsiny összegek, de olyan magasra rugnak mégis, hogy a végén egészen súlyos számoszlopot tesznek ki.

Ugyanígy nagy és állandó volt a panaszkodó odavonatkozólag is, hogy a vámhatóságok a vasut részére különböző díjakat szednek, amelyek jogosak ugyan, de nagyon magasak. Olyan híreket hallani, hogy az általános részben ezt a taxát nagyonként 80 lejre mérsékelik.

Mindenestre sokat lendítene az ország kereskedelmén és iparán, ha a tarifabizottság ezalkalommal a dolgok mélyére hatolna és mindazokat a tételeket, amelyek eddig az áru fuvarját indokolatlanul emelték, megfelelően lecsökkentené.

Már 18 lejre emelkedett az ó-bor ára

A szőlők javarésze még fedetlen — Nem érett be a szőlő fája sem és így a jövőévi terméseredmény is kétséges már

Bukarest, december 16.

A szőlő és a bor reménytelen helyzetéről ad ki terjedelmes jelentést a földművelésügyi minisztérium.

Mint köztudomású, az ó-bor készletek kifogytak. Csak apróbb tételeket lehet kapni és így a jöminőségű óbor ára ma már csak névleges. A nagykereskedelemben jöminőségű ó-borokért már 18 lejt is fizetnek.

Az új bor nem piacépes. Nem keresik és nem veszik, mert, mint ismeretes, annak minősége egészen silány, úgyhogy voltaképpen ezeket az új borokat piacra bocsátani sem lenne szabad.

A jelentésnek legszomorúbb része azonban az, amely a szőlők állásáról számol be. A földművelésügyi minisztérium megállapítja, hogy a hideg idő olyan váratlanul tört az őszre, hogy a szőlők nyolcvan százaléka még ma is fedetlen.

Baja még a szőlőknek, hogy a nyári és őszi rossz időjárás következtében a szőlője fája nem érett be.

Ez a helyzet azonban nemcsak Románia szőlőbirtokainak helyzete. Végig egész Európában a lehető legrosszabbak a szőlő fájának beérési viszonyai. A kérdéssel és annak orvoslásával foglalkozni akar a Nemzetközi Szőlőművelési Bizottság is, amely bejelentette, hogy 1934. januárjában nagy nemzetközi szőlőművelési kongresszust tart Lausanneban.

Tisztviselőre, akinek havi fizetése 6000 lejnél magasabb, kötelező-e a betegpénztári tagság?

Akinek nincs tanonca, nem fizeti a tanonconthoni alap járulékait

Bukarest, december 16

A betegsegélyző új törvénye ellen szinte nap-nap mellett újabb és újabb panaszokat hallani. Nagyon érdekes most az a panasz, amely azt nehézményezi, hogy a betegsegélyző nem akarja állományából azokat a tisztviselőket, akiknek havi fizetésük hatezer lejnél nagyobb, kiengedni.

Az új betegsegélyzői törvény kimondja, hogy csak azok az alkalmazottak és tisztviselők kötelesek betegsegélyzői tagok lenni, akiknek havi fizetésük 6000 lejnél alacsonyabb. E törvény paragrafusára hivatkozással a cégek a hatezer lejnél magasabb fizetést élvező tisztviselőket kijelentették. Ezzel szemben a be-

teggsegélyző azon az állásponton van, hogy a törvény nem vonatkozik azokra a tisztviselőkre, akiknek ugyan hatezer lejnél magasabb a havi fizetésük, de akik a törvény megjelenése előtt tagjai voltak már a pénztárnak.

Másszóval: a betegsegélyző szerint csak azt a tisztviselőt nem kell a betegsegélyzőbe bejelenteni, akit a cégek most vagy ezentúl alkalmaznak és akik hatezer lejnél nagyobb fizetést kapnak. Ez a felfogás a betegsegélyző részéről a legnagyobb foku naivitás. Van ma olyan állás, amelynek kezdő fizetése 6000 lejt?

A másik ellentét a betegsegélyző és a munkaadók között a balesetbiztosításnál mutatkozik. A balesetbiztosítás díja

a fizetés 1.20 százaléka és a törvény értelmében ezt a díjat a munkaadónak kell fizetni. A betegsegélyző itt is önkéntes magyarázatokat produkál. Azt állítja, hogy ezt a balesetbiztosítási díjat a cégek nemcsak azok után a tisztviselők után kell fizetni, akik tagjai a betegpénztárnak, hanem azok után is — akik nem tagjai. A betegsegélyző itt is a 6.000 lejtől felüli tisztviselőkről beszél és az követeli, hogy azok is, — bár törvény szerint nem kötelesek a betegsegélyzőben helyet foglalni — a balesetbiztosítási járulékra kötelezettek.

A hosszú vitát a törvényalkotó nem döntötte el, de szavát hallatta ebben az érdekes kérdésben a szakbírásg.

A Banca de Credit Romana és a Margina cég Temesvárott próbapert indított, amelynek lefolytatása után a bíróság kimondotta, hogy a 6000 lejtől felüli tisztviselőknek nem kell a betegsegélyzőbe beiratkozni és a másik kérdésben, a balesetbiztosítás kérdésében is úgy döntött a bíróság, hogy a munkaadónak csak olyan alkalmazott után kell balesetbiztosítási díjat fizetni, amely alkalmazottak a betegsegélyző pénztár tagjai.

Még egy vitás betegsegélyzői kérdés döntött el a bíróság. Mint ismeretes, a munkaadónak minden alkalmazottja után hetenként 2 lejt a tanonconthoni alap javára fizetni kell. Ezt a díjat és a munkaadók fizették és erősen nehézményezték. Különösen nehézményezték az olyan cégek, amelyek munkásokkal és tanoncokkal egyáltalában nem dolgoztak és így semmi érdekük abban, hogy az országos tanonconthoni alap növekedjék. A bíróság itt is a munkaadónak adott igazat és kimondotta, hogy az olyan vállalatok, amelyek tanoncokat nem alkalmaznak, a tanonconthoni két lejt sem kötelesek fizetni.

Ezekben a próbaperekben a temesvári betegsegélyző mellett működő bíróság döntött, amelynek elnöke a munkabíró és tagjai: a betegsegélyző és a munkaadók megbízottja.

A döntés ellen a betegsegélyző pénztár temesvári fiókjá természetesen felebbzett és így végső fokon ezeket a kérdéseket Bukarest dönti el.

ELBE

HARISNYAHÁZ, Brassó, Kapu-u. 42

Női téli harisnya	- - - -	19 Lei
Női téli harisnya	- - - -	26 "
Női gyapjuharisnya	- - - -	60 "
Női selyem béleltharisnya	- - - -	63 "
Férfi télizokni	- - - -	20 "
Férfi gyapjuzokni	- - - -	39 "
Gyermekharisnya, cérna	- - - -	10-15 "
Női-, férfi- és gyermekkeztyűk	- - - -	28 "
Női és férfi kötött gyapjukeztyűk	- - - -	60-70 "
Gyermek kötött gyapjukeztyűk	- - - -	40 "

Sport pulóver	- - - -	59-65 Lei
Női kazak divatszineken	- - - -	130 "
Gyermekpulóver	- - - -	49 "
Divatnyakkendők	- - - -	49 "
Női- és férfi selyemsálak	- - - -	98-110 "

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

ANDRÉ GIDE a fasizmus ellen

„...Egy sziv, melyet nem köt se iránytű, se horgony,
Se hit, se törvény, se bánkódás, se emlékek...”

(André Gide: Traversée)

Nemcsak Franciaország, de egész Európa intellektuális életének egyik kimagasló eseménye André Gide emberi és írói pályafutásának legújabb fordulata. Ez a fordulat Gide alakját ismét az európai érdeklődés homlokterébe állítja. Nem kevesebből van ugyanis szó, mint az európai polgári intellektualizmus egyik legmagasabb képviselőjének politikai és ideológiai balrafordulásáról... Hogyan? — kérdeik egyesek, — André Gide, az orffikus *Symphonie Pastorale*, az *Immoraliste*, a *Faux-monnayeurs* írója, a francia új-klasszicizmus utólráhatetlen mestere — a balszárnyon?!... Bárhogy is csodálkozunk ezek, igen, Gide balra fordult.

A francia irodalomban André Gide, a folytonosan kereső, fejlődő, nyugtalan és nyugtalanító intellektuel típusa. Mint ilyen, — egy bizonyos frondörködő polgári ifjúság szellemi irányítója volt. Am hatása a francia határokon jóval túlsárgott.

André Gide valóban ébresztője és lázítója volt egy nemzedéknek, ha e „láztól” nem is terjedt túl valamely individualizmus lázongás méretein. Mégis kihívta maga ellen, már akkor is, a polgári jobboldal, a klerikális-marchista körök (Charles Maurras, Léon Daudet) gyűlöletét; — ezek szemében a protestáns Gide mindig is gyűlölt, hitetlen, felforgató hugenotta-ivadék maradt.

És valóban, — Nietzsche és Wilde-ov nevelkedett amoralizmusa, szabad, mondhatni anarchikus individualizmusa, csupán valami lobogó tagadásból táplálkozott. Jórészt a polgárság, — mint életforma — tagadásából. Itt egy lépés hiányzott előre... És ma — mint látjuk — Gide megtette ezt a lépést: az egyéni tagadás állóvízéből — a társadalmi fejlődés sodrába lépett.

A polgári intellektualizmus ama élvonalán, ahol André Gide mozgott, társadalmilag és tudatilag is a legérzékenyebb. A legközelebb esik azokhoz az új ideológiai árcvonalakhoz, amelyeket egész Európában a kiélezett osztályharcokkal feltöltött rend maga elé kiépitett. A negyedik rend történelmi lendülete és ezzel együtt ideológiai előretörése és kifejlődése, a harci-tény- és eszmévilága volt az, amely a háború megrendítő szociális elmenyének hatása alatt álló Henri Barbusset és Romain Rollandot is végérvényesen magához ragadta.

André Gide-nek (aki tudunkkal nem vett részt a háborúban), volt egy szociális élménye: 1925-ös kongói utazása, — az imperialista gyarmatpolitika: társadalmi elnyomás és gazdasági kizsákmányolás a francia gyarmatokon... Gide már ekkor minden rendelkezésére álló eszközzel protestált a kongói viszonyok és az imperialista gyarmatpolitika ellen.

Az évek során egyre világosabban bonlatkozott ki a vázolt európai helyzet. A fasizáló uralkodó-osztályok s a radikalizáló tömegek összeütközései egyre erősebbek és történelmileg egyre nagyobb forderejűek lettek; — egymást kizáró történelmi alternatívák teljes sorsdöntő komolyságában jelentkezett Gide s a vele egyívású intellektuelek nyilvánvalóan nem követhetik a rendszert végző kalandjába. Hitler és a hitleri Németország megmutatta, hogy milyen barbár-ságba visz e rendszer útja; hogyan omlik össze a fasizmus csizmasarka alatt, máskülönben, az oly nagyra tartott nyugati kultúra egyik legerősebb bástyája és milyen sors vár az íróknak, gondolkodóknak és tudósoknak arra a gárdájára, amelynek európai elitjéhez tartozik André Gide is.

Mikor André Gide az antifasizta kongresszus s a párisi antihitlerista gyűlések dobogóira lép, hogy onnan emelje fel tiltakozó szavát a fasizta barbárság ellen, — már nyilvánvaló, hogy levonta a felfogatlalása végső konzekvenciáit.

Korvin Sándor (Kolozsvár)

1928-hoz viszonyítottan:

A világ termelési eredménye 44 százalékos esett, a fegyver- kezési kiadások 7 százalékkal emelkedtek

Fegyverkezési rémregény öt rövid, de nagyon érdekes fejezetben

Irá: Halász Sándor

Brassó, december 16.

Van, aki nem olvasta Avenol tegnapi kijelentését és van, aki nem olvassa már a fegyverkezési riportokat sem. Az emberek nagy többsége legyint a kezével és sietve tovább lapoz.

Avenol azt mondotta tegnap, hogy a közel jövőben nem kell európai háborútól félni. Nem érdemes odafigyelni! Holnap bizonyára valaki más, nagyfejű és nagyokos jön, aki éppen ellenkezőleg azt állítja majd, hogy Európának a közel jövőben háborútól kell tartani!

Tényleg, nem érdemes odafigyelni! És a fegyverkezési cikkekkel és adatokkal is így áll a dolog. Ma kimutatják, hogy ki és hogyan fegyverkezik, mi a technikája és mennyi fegyverkezése hatótérének maximuma és holnap ott a másik katonai író, aki éppen ellenkezőleg megvigasztal és jelenti, hogy a tegnapi közölt adatok szédületesek ugyan, de komolyan venni őket mégsem kell, hiszen mára olyan újabb fegyvernemeket és hadianyagokat talált ki a technika, amelyek mellett a tegnapi borzalmas adatok nevéseges ókori mordályok.

Szintén nem érdemes odafigyelni! Mindkét pártnak igaza is van. A polgári agyvelő és idegrendszer valóban nem arra való, hogy Hannibálnál, Xerxesnél, Montecucolinál, sőt Napoleonnál is bölcsőbb és fegyelmezettebb legyen. Ebben a technikai felkészültségben és a mai diplomáciai szövevényességben nem lehet okosnak lenni. Aki polgár, annak csak egy a kötelessége. Az a kötelessége, hogy fussa keresztül élete pályáját. Rohanjon bölcsőjétől a sirig. Egyre gyorsulób sebességgel rohanjon végzeté felé. Ha netalán a „péggel” nem az aggkori végelgyengülés pillanatában dönti sirgódörbe, hanem huszonhat éves korában cian-gáz segítségével huzza be a meszesgödörbe, akkor — pechje van.

Utóvégre, ha nap-nap mellett izgatja magát, a meszesgödört akkor sem kerüli el.

Egy ideig, a háború utáni egy-néhány esztendőben, Polgárt még idegesítette ez a tehetetlenségi érzet. Ma már nem is igen idegesíti. Nyugodtan beszél is róla. Előre megállapítja, hogy melyik pusztára vagy melyik rengetegbe menekül, ha jön a gáz. Sőt, nyugtalan óráiban arra is gondol, hogy mégis csak keríteni kellene valahonnan valamilyen gázálarcot. De ezek nem komoly meditatálások. Az életföltés már-már nem állandó jellegű ösztönös rémület. A hatvan éves éppen úgy mosolyog, mint a harminc esztendő és van olyan eset is, mikor a hetven esztendő

dős gondtalanabban ténfereg a halál irányába, mint a husz esztendő nosztalgias és romantikus ifju. Az élet birhatatlan volna, ha a halálfélelem ösztöne és érteboritaná az ember ébenlétének horizontját. Kellenek percek, órák, napok, hetek, sőt hónapok és évek is, amikor ezek a nyomasztó megsemmisülési riadalmak nem kísértének. Ez az „Aussparnung” az értelmetlen emberi élet nyaralási-szabadsága.

Egészen csudálatos, hogy az ember leginkább akkor „nyaral”, amikor az örök télhez már nagyon közel áll.

Ma nagyon közel állhatunk hozzá, mert már nagyon — nyaralunk.

Már unottan tovább lapozunk.

Ma már nem is vagyunk pacifisták és humanisták.

Ma már sorsnak és végzetnek látjuk a tankot, Istennek és koporsónak.

Ma már családi sirboltban egyre kisebb a kereslet.

Divat fölényesnek és nagyképűnek, cinikusnak és fitymálónak lenni. Divat együtt üvöltöni az üvöltőkkel.

Igy leplezzük, hogy sem erőnk, sem tudatosságunk, sem emberiségünk ahhoz, hogy ne velük, hanem ellenük üvöltünk.

Fegyverkezési fotómontázs

II. fejezet

Azt, hogy az egyes államok mit költenek fegyverkezésre, nem lehet megállapítani. Van ugyan minden államban hadügyi költségvetés és keret, de ez — mit kertetni? — hamis. Egyrészt nem tanácsos megmondani, hogy mennyit költenek fegyverkezésre, mert minek tudja az el-

Állam

Belgium	977	1.643	1.231	—
Franciaország	1.549	1.984	1.977	—
Olaszország	1.077	1.146	1.143	—
Japán	1.086	855	790	—
Lengyelország	409	360	395	390
Anglia	2.038	1.885	1.814	1.938
Csehszág	225	218	207	197
Oroszország	1.900	2.783	2.762	3.132
Amerika	2.848	2.905	2.783	2.587

Az „árak” millió márkában értendők. Méltóztassék talán a fegyverkezési költségvetés tételeinek grafikonját gyorsan összehasonlítani az előző fejezetben

III. fejezet

A hadügyi és fegyverkezési kiadások tehát folytonosan emelkednek. Észszerűen ebből csakis azt a következtetést lehet levonni, hogy a hadseregek létszáma is évről-évre nő.

Franciaország tiszt	30.5	29.6
Franciaorsz. legénység	587.0	523.2
Anglia	180.3	166.2
Belgium	65.2	66.8
Olaszország tiszt	16.5	15.2
Olaszország legénység	234.7	253.9
Oroszország	562.0	562.0

Az „árak” ez alkalommal ezer lélek-számban értendők, de Polgár e magyarázat ellenére sem igen érti meg, hogyan le-

lenség, másrészt azért sem tanácsos a végösszeget feltárni, mert minek tudja az adófizető, a — másik ellenség.

A logika úgy kívánja, hogy mivel a termelés összezsugorodott és ugynevezett gazdasági krízis van, a fegyverkezési kiadásoknak is össze kell zsugorodniuk.

Ezzel szemben ime a második táblázat:

Hadügyi költségvetés				
1928—29	1931—32	1932—33	1933—34	
977	1.643	1.231	—	
1.549	1.984	1.977	—	
1.077	1.146	1.143	—	
1.086	855	790	—	
409	360	395	390	
2.038	1.885	1.814	1.938	
225	218	207	197	
1.900	2.783	2.762	3.132	
2.848	2.905	2.783	2.587	

bemutatott nagyszerű termelési grafikonnal és ha már Önt is érdekli izgalmas rémregényünk, legyen tovább is szerencsénk.

Ezzel szemben méltóztassék az alábbi kis statisztikát figyelemre méltatni.

Az alábbi felállítás összehasonlítja a hadseregek 1928-as létszámát, azok 1932-es létszámával.

het az, hogy míg a hadikiadások nőnek, addig a hadsereg létszáma nem nő, sőt (tessék Franciaországot, Angliát, sőt Olaszországot megnézni) még csökken is.

Hogy mégis hova tűnik el a pénz? A technikai felszerelésbe tűnik el, amely évről-évre fontosabb, mint a baka, ez a meszesgödör-anyag.

A következő fejezet e tekintetben igazán szemléltető. Napoca.

NEM HULL KI

a haja, ha a

PETROLE HAHN

higienikus lociót használja, mely biztos hatás a hajhullás, korpa és fejbőr viszketése ellen.

A PETROLE HAHN

megtisztítja és fényessé teszi a haját, anélkül hogy zsírosítaná. Megőrzi a frizurát és megőrzi annak természetes báját.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Utasson vissza minden utánzatot és kérjen csak eredeti csomagolási tüveket.

Romániai vezérképviselőt:

A. G. F. R.

BUCUREȘTI, Str. Vasile Lascăr 33.

IV. fejezet

A bő statisztikai anyagból csak egyetlen példát ragadunk ki: a tengeralattjárók példáját.

Amerika 1918-ban 480 tonnás tenger-

Év	A világ termelési eredményei
1926	92
1927	95
1928	100
1929	104
1930	86
1931	69
1932	56

A produkció, a gazdasági élet ütőere, 1928 óta halkan, a fegyverkezés ellenében egészen 1931-ig felfelé ívelt, akkor lezuhant egy percre, hogy most ismét — konjunkturája felé haladhasson.

Hogy mindezeket a fegyverkezéseket mi fizetjük, eziránt semmi kétség. Franciaországban és Angliában a fegyverkezés fejenként — lélekszámonként — 2.200 lej körüli összegbe kerül, de nincs európai állam, ahol a fegyverkezési költségek hivatalosan kimutatott kiadása fejenként 600 lejnél kevesebb legyen. Ezzel szemben Haitiben csak 80 lej esik fejenként fegyverkezésre, Uruguayban csak 60.

Úgy látszik, lakik még Ember is a földön.

Husz ilyen cikkben folytatni lehetne a statisztikai táblázatok bemutatását. Akit érdekel, annak az *Annuaire Militaire*

alattjárókat épített 880 lóerővel 1930-ban már 2.750 tonnásakat 5.400 lóerővel.

Anglia sem hagyta magát. Az ő 1918-as típusai 410—480-asak, az 1932-es Thames szisztemájú tengeralattjárókkal szemben, amelyeknek számai így festenek: 1.805—10.000. És természetesen Franciaország sem maradhat el, amely 1914 és 1917 között 771—2.400-as számokat mutat az 1932-es Le Glorieux rendszerű építkezéssel szemben, amely már 1.379 tonnát használ 6.000 lóerővel.

Itt a pénz! A technikába bujt el a sok kincs, arany és életlehetőség, amely természetesen a fegyvergyárak és nagyipari vállalatokon át duzzasztja a hadsereg-szállítók jövedelmeit.

V. fejezet

A betétkamat ma Romániában 2—3 százalékos, a jól investált iparban foglalkoztatott tőke sem hoz többet, mint 8—10 százalékos. Ezzel szemben a Schneider-Creuzot 1928 óta csak egyszer fizetett 22,5 százalékos osztalékot. Akkor elszégyelte magát és azóta mindig 25 százalékos az osztaléka, míg a cseh Skoda 1928 óta mint legalacsonyabb osztalékot, 17,5 százalékosat fizetett, míg legmagasabb osztalékot 28 és egynolcad százalékosat.

Ezek a nagyszerű eredmények nagyon érthetőek, ha a fegyver- és municiókereskedelem statisztikáját átnézi az ember és különösen érdekesek, ha szembeállítja a világ termelési grafikonjával. Már ez írás elején rámutattunk arra, hogy az egész világ termelése 1928 termelési eredményeihez viszonyítva évről-évre esik, ezzel szemben a fegyverkereskedelem konjunkturális sebességgel emelkedik.

Ime még egyszer a termelési eredmény index-számai összehasonlítva a fegyverkereskedelem index-számaival.

A világ fegyverkereskedelme
219,2
202,7
249,5
272,4
234,7
146,9
158,8

re 1935-as kötetét melegen ajánlani kell.

Akit nem érdekel, aki átlapozta a fegyverkezési borzalmak jelentéseit és aki sápirozik a destruktív pacifizmus sopánkodásain, annak holnap szolgálhatunk ismét nagyszerű, páthoszos, bombasztos és vértől csepegő háborús hírekkel is.

Holnapra biztos ismét lesznek nagy mussoliniádák és hitleriádák... És tardiéuádák.

Jó kiadások és meggyőződések, lángolóak és lázítóak.

Nem ilyen szürke és unalmas számok, száraz összevetések és szárszálhasogató okfejtések lesznek „raktáron” holnapra, hanem egészen friss áru: modern és divatos.

Ki jár ma már pacifizmusban és humanizmusban?

Vagy „modern” az ember, vagy maradi, vén hülye...?

SALAMON ERNŐ:

BÖRTÖN

(Szavalókórus)

Hé, van-e itt valaki?
Kulcs!
Jaj, van-e itt valaki?
Priccs!
Ó, kérdez-e valaki?
Rács!

Tölgyajtó.
Rongypoltróc.
Vasveder.
Tenyér ég.
Más házak.
Más ajtók.
Megnyílnak.
Szabadok.

Hogy hívják?
Kü?
Váltál-e?
Nem!
Még-e?
Jössz-e?
Jársz-e?
Vársz-e?
Nem!

Reggel:
klozet, séta,
nappal:
fal.
Körbe séta
egyedül.
Szaj

be,
szem
ki.

Testnek
étel?
Pépl!
Testnek
étel?
Lél.

Fiataloknak!
Öregeknek!
Lányoknak!
Fiúknak!

Mikor szabadulsz?
Tizenöt év.
Mikor szabadulsz?
Soha!
Öltél?
Öltém.
Loptál?
Loptam.

Más is ölt!
Más is vett!
Mégsem ül,
ahogy én!

Frontokon
négy évig
szabad volt?
Tegnapelőtt.

Tegnap.
Ma is
másnak
szabad?

Se anyám ne jöjjön.
Se apám ne jöjjön.
Se hugom ne jöjjön.
Csak szeretőm jöjjön!

Se apám ne sirjon!
Se anyám ne sirjon!
Se hugom ne sirjon!
Csak szeretőm sirjon!

Milyen is a nap?
Milyen is a szó?
Milyen is a meleg?
Jaj, milyen a nő?
Én már többet
senkit
soha
sem!

Kulcs!
Priccs!
Rács!
Ór!

Hél!
Másokat!
Másokat!
Másokat!

KARÁCSONYI VÁSÁR

Olcsó cipővásár!

„CORSO“

CIPŐÜZLETBEN

Brassó, Weiss Mihály-u. 9

Sosonok, galosnik és mindenféle

cipőárak

nagy választékban rendkívüli
olcsó árak mellett!

Parföm, kölnivíz

és drogeria-cikkek vásárlásánál látogassa meg bizalommal az

„APOLLO“ drogeriát

volt Kolostor-u. 9.

Vatta, kötszer, gummi cikkek stb.
Turisták, sportolók!
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK és mindenféle fényképezési cikkek.

BARANYAI GYÖRGY

alsótömösi cserépkályhagyár lerakat
Brassó, Vasut-utca 26 szám.
(Teutsch-gépgyárral szemben).

Vállal javításokat és átrakásokat is.

Rádió

Megérkeztek az 1933-34-es szezon új készülékei, Fading-ki-egyenlítővel, legmagasabb szelektivitással, rövidhullámú részszel, legmodernebb csövekkel és dinamikus hangszóróval

Standard 4+1 Super a legmodernebb konstrukció erős és kristálytiszt hang **Lei 13.500**

Standard 2+1 kiváló tisztá vétel 15-2000 mtr. hullámhossz **Lei 7.500**

Philips 3+1 „Super-Inductance” jó népvédő **Lei 8.350**

Philips 4+1 „Super-Inductance” hangtiszta vétel, Fading-ki-egyenlítővel, beépített szelektorral **Lei 11.900**

Orion 3+1 népvédő jó hangerővel és hangtisz. **Lei 8.500**

Orion 3+1 kis Super, nagy teljesítménnyel, kiváló hangtisz. **Lei 10.000**

Lumophon 3+1 34 típusú vevőkészülék 15-2000 mtr hullámhosszal **Lei 10.500**

Lumophon 4+1 Super, legmodernebb konstrukció, magas frekvenciájú Penthodával, Fadingkiegénylítővel, 15-2000 mtr **Lei 14.500**

Várom b. érdeklődésüket és készüléküket kívánságra vételeikötelezettség nélkül bemutatnom.

„ELECTRA“

Robert Heichel, Kolostor-utca 22.

1933-as karácsonyi nagyvásár

M. BLATT

harisnyaházban,
Kapu-utca 30.

Eddig még nem létezett olcsó árakon.

Francia Pullmann-sapka	csak	28-65
Női mellény, éyapju	csak	135-220
Női NAPPA bélelt keztyű	csak	185
Női reform-bugyi, flanelbéléssel	csak	75
Férfi selyemsál	csak	120
Férfi NAPPA keztyű bélelve	csak	198
Férfi mellény-Pullover	csak	100-198
Férfi sportharisnya	csak	75-105
Gyermek-keztyű, patentharisnya, dus választék, olcsó árak.		

Videki rendelést postán pontosan szállítok, utánvét mellett.

Ingyen nem lehet

rendes munkát követelni, de mérsékelt áráért lehet dolgozni.

Krause Oszkár

női- és férfi-fodrász,
Hosszu-utca 52.

ZILAHY LAJOS

REGÉNYEI

propaganda kiadásban, egész oászonkötésben:

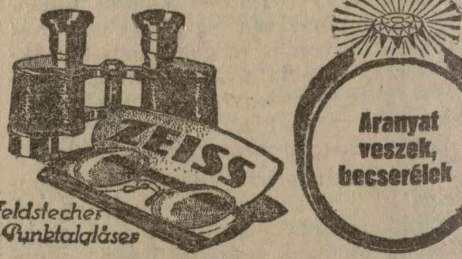
KÉT FOGOLY	Lei 90.
A SZÖKEVÉNY	78.
HALALOS TÁVASZ	57.
VALAMIT VISZ A VIZ	57.

Kaphatók a

Brassói Lapok

könyvtárában.

Óra, ékszer, optik

Köpe és Bazant

Brassó, Kapu-utca 46.

segít Önnek kiválasztani a legalkalmasabb, legszebb, legjobb és legolcsóbb órát, ékszert karácsonyra

Olcsó karácsonyi és újévi ajándéku vegyen

OSZTÁLYSORSJEGYET, mert Önnek alig van, viszont a megajándékozott egész életében boldog lehet.

FORTUNA

főelárusító Brassó részére, Weiss Mihály-u. 5. Tel. 3-99.

Ilonka és Évi

Irta: ERDÉLYI ÁGNES

Fentnevezettek két kicsi proletárgyerek, akiknek a rákosfalvi nyomorúságos szobába ismeretlen lakóiból sikerült máról holnapra riporttémává előlépni. Az egyik pesti nagy lap teljes oldalán foglalkozik velük, közli a tényképeiket is.

Ezt a megtiszteltetést azonban valószínűleg elengedték volna, mert ahhoz, hogy egy nagyszerű és szívbemarkoló riportot írjanak róluk, előbb meg kellett halniok.

A Pest melletti Rákosfalván, Megyeri-utca 8. szám alatt egy rozoga ház egyetlen szobájában, mely ebédő, háló, konyha és fürdőszoba-célokot szolgált, lakott Evva Lajos műkögyári munkás feleségével és két kislányával, Évivel és Ilonkával.

Nagy nyomorban éltek ugyan, de mindketten dolgoztak és boldog megelégedettségben éltek egészen mostanáig. Legalábbis ezt feltételezi róluk a pesti riporter. Mi nem hisszük. Egy szobában, melyet a szaporherd, az egyetlen rozoga vaságy, a mosott ruha gőze és négy ember tölt be, nem lehet boldog valaki. Nem hisszük, hogy az anya nyugodtan és boldogan ment volna reggel takarítani és mosni, mikor a két apró gyermekét be kellett zárni a lakásba felügyelet nélkül.

Hétfőn kora reggel is felöltöztette a két gyermeket, tüzet rakott nekik, hogy meg ne fagyjanak és elmentek férjével együtt dolgozni.

A férfi délelőtt korábban került haza, mert a fagy miatt a munka elakadt és ahogy hazaért, rémülten vette észre, hogy a lakásból gyanus füst szivárog ki. Berohant. A szobában fojtó, sűrű füst feküdt, a földön elszenesedett rongyok. A lábainál pedig a két kislánya, kiket reggel átszadva hagytak ott, — holtan. Mindketten!

Mint utólag megállapították, a tüzhelyről kihulló parázs meggyújtott egy ládát, melyben a család szennyező volt. A ruháimuk nem égtek nagy lánggal, így a ház nem gyulladt meg, de a hamvadó olajmisk o'yan fojtó füsttel töltötték meg a szobát, hogy a két gyerek fuldokolni kezdett de mert senki nem volt a közelben, aki az ablakot, vagy az ajtót felszakította volna, eszméletüket veszítették és megfulladtak.

A fájdalomtól megnémult apa, a sípolozó, örvényező anya és a két halott kislány kiválóan alkalmas arra, hogy riportot csináljanak belőlük. Riportot, melyet ezzel fejeznek be, hogy a két kis áldozat még halálában is jó testvérekhez illően egymás kezét fogja és szinte mosolyogni látszanak.

Ez ugyebár megnyugtató? Az egész nyet úgy állítja be, mint egyéni szerencsétlenséget. Pedig ez minden, csak nem egyéni. Az egész proletárország tarthatatlan életviszonyainak adja iskolapéldáját ez a tragédia.

Ma Évi és Ilonka fulladtak meg himlőző életük első pár évében. Holnap a te gyereked iszik tévedésből zsirosszódát, az anyám rántja magára az égő petróleumkempát, amíg te, meg én a városban szagálunk, hogy kenyeret vihessünk nekünk.

Ne szépítsük a dolgot! A két kis halott nem mosolyog. A két kis halott — édes! Messzehangzó hangon és csukott, alott szemecskéik előtt szégyenkezve kell lesissse a társadalom a szemét.

Az a társadalom, amelyben az apa nem tudja eltartani a családját, dolgozni kell az anyának is, de ahol az anya helyét a családban nem pótolták és a gyerekek megfulladnak felügyelet hiányában.

Nincsenek higiénikus, megfelelő, gyermek napközi otthonok, szakképzett gyermek-gondozók és pedagógusok, ahol a dolgozó anya nyugodtan hagyhatja gyermekét. A társadalomnak azonban erre nem jut pénze. Fegyverkezésre kell.

A kényelmes polgári hazugságok legmarkánsabbjainak egyike az, hogyha valaki a gyermekeknek ilyen kollektív neveléséről beszél, rögtön azzal jönnek, hogy a gyermek-otthonokban, napközi-otthonokban nevelt gyermek elidegenedik a családtól, nem részesül a családi élet melegeiből. Nem szabad — mondják — a proletárányát egyetlen boldogságtól megfosztani, attól, hogy gyermekét saját maga nevelje.

Valójában hol vagyunk ma már ettől? A dolog úgy áll, hogy a családban nem az anya neveli a gyermekeket.

LEOKREM
megfiatalítja a bőrt!

Bizonyos hölgyek

csakis a legjobbat követelik

Richard Hudnut készítményei
valók az ő számukra!

Van a nőknek egy kategóriája, amely kitűnően tudja megválogatni azokat a szereket, amelyek a legmegfelelőbbek, amelyek kíváncsabbá, szebbé teszik őket. Richard Hudnut Three Flowers pudere az ő számukra készült. A legjobb, a legtisztább alkotórészek, a legkiválóbb szakmunkások által kezelve, ennek a pudernak az alkotói; mert a gyárosok állandóan szem előtt tartották azt a fontos és intim szerepet, amelyet a puder a nő életében játszik.

Three Flowers
RICHARD HUDNUT

Beharangozó a — „Szimulánsok”-hoz

AZ EMBER

akinek nincs se keze, se lába és aki süketnémán
és világtalanul fekszik tizenöt év óta

Irta: Farkas Aladár

A B. L. és a Népujság decemberi ajándék regényét Farkas Aladár, a B. L. volt munkatársa, aki jelenleg Párisban él, írta A regénynek „Szimulánsok” a címe. A regény megjelenése előtt felkértük Farkas Aladárt, hogy „harangozza” be az önmaga regényét. A B. L. sokra becsült és általánosan szeretett nagyszerű bűnügyi riporter az alábbi „beharangozó” írta.

Páris, december 16.

A francia könyvkiadó, akivel dr. Strém Géza, a kiváló francia-magyar műfordító utján ismerkedtem meg, miután elolvasta a „Szimulánsok” első fejezetének francia fordítását, szemrehányólag megrázta a fejét:

—...látom, ön nagyon ügyetlen ember, — mondta a szemüvege mögül — miért nem írta meg ezt a regényt négy, vagy öt évvel ezelőtt? Ma háza volna Párisban és villája Nizzában...

Remarque megírta a lövészárk történetét és keresett rája tizenkét millió frankot, Glaeser megírta az otthonmaradtak vérengző háborúját, a munkáját lefordították a világ minden nyelvére és, nézetem szerint, legalább hat-hét millió frankot kapott azért a kétszáz gépelt oldalért... aztán itt vannak a többiek; például az ön honfitársa, Markovits Rodion, aki a háborús foglyok életét írta meg. Ez a könyv is nagyon jó üzlet volt, úgy a kiadó, mint az író részére. Mondja, az isten szerelmére, miért nem hozta el hozzám ezt a könyvet három vagy négy évvel ezelőtt? Sok pénzt kereshetünk volna mind a kettőn, hiszen a háborús regények írói megfélekeztek a szimulánsokról, egyik sem írta meg a frontról meglógó, kórházakban bujkáló szimuláns életét. Mit mondott az előbb? Egy ház Párisban és egy

A gazdagabb elemeknél a gyermek a nevelő gondjaira van bízva. Ez még a legjobb eset, mert ezek mégis többé-kevésbé intelligens egyének.

A középosztály dolgozó asszonyainak gyermekeit rendszerint paraszt cseléd neveli, a munkáscsaládoknál pedig senki, illetve a „nagy” öt éves a kicsi három éves. Ez a leggyakoribb eset.

Tehát a szülő ma nem nevel, mert legtöbb esetben nem nevelhet. Az anyának dolgozni kell, nincs mit tenni, bezárja hát gyermekét és járja a mindennapok gyötrelmes útját, örökösen aggodással és izgalommal eltelve gyermeke miatt. Az anya munkája, kinek mindig otthon bezárt gyermekénél jár az esze, nem is lehet jó. A gyermeket pedig senki nem neveli. Így néz ki ma nálunk a nagyszerű „egyéni” nevelés és vele szemben az „uniformizáló” és irtóztató tömegnevelés.

Ezer és ezer gyermek él a két Evva kislányhoz hasonló körülmények között. Nem tesznek értük semmit, nem írnak róluk addig, amíg valami szerencsétlenség

villa Nizzában? Esküszöm önnek, cher Monsieur, ha ezzel a kéziratral ön beállít hozzám, amikor a háborús regények divatban vannak, ma ön gazdag ember, akinek soha többet nincsenek pénzgondjai...

— Ujságíró voltam — mondtam a derék francia könyvárusnak, aki kétségtelen jókarral lapozgatta, köstölgatta a kéziratomat, — ujságíró voltam és az ujságíró nem ér rá regényt írni. Riporter voltam és, ahogy mondan szokás, minden nap megírtam az élet egy-

Guerbilsky André, a Párisban élő orosz festőművész festménye Farkas Aladárról, a „Szimulánsok” írójáról.

nem történik.

A két halott gyermekem nem segít semmi meditálás, de itt vannak a többiek, akik hasonló módon színlódnak. Feléjük még lehet segítő kézzel nyulni, hogy levegős, világos termekben, gondos nevelők között, egészséges felnőtt válhasson belőlük, nem pedig háromnapos szenzáció és — riporttéma.

egy nagy regényét. Emberek, sorsok, egzisztenciák, sötét és fájdalmas tragédiák, megdöbbentő, szívfacsaró drámák kerültek naponta a tollam alá, olyan történetek, amelyekről csak kétkötetes, nyolcszázoldalas regényt szabad írni, vagy riportot, amely nem lehet hosszabb kétszázötven sornál.

— Ertem... — mondta a francia könyvkiadó — szóval önnek nem volt ideje megírni ezt a regényt, de ezt a vérszegény mentséget, hogy: „ujságíró voltam kéremalásan” nem lehet az olvasóknak beadni. Mivel akarja az olvasóknak megmagyarázni, hogy most, tizenöt évvel a háború után, ön egyszerre előáll ezzel a háborús regénnyel?

— Bevallom önnek, igazgató ur, — mondtam, — tényleg történt velem valami, ami, mint egy szigorú és keserű parancs ösztökélt, hogy leüljek és írjam meg ezt a fájdalmas történetet. Tavaly Németországban jártam. Autóval indultunk el Párisból és végigszáguldottunk egész Németországon. Frankfurt előtt egy német parasztlégeny felkérdezett a kocsiunkra. Felvettük, mert bizalmat gerjesztő, jámbor képtű fiú volt, az autónk kilencven kilométeres sebességgel robogott a nagyszerű, aszfaltozott német országutakon és akkor folyt le ez a párbeszéd, amelynél tragikusabb mondanivaló, alig hiszem, hogy az utolsó két évtized alatt valaha is elhangzott volna. A jóképű német parasztyerek keresetlen szavakkal elmondta, hogy az apját meg meglátogatni, aki háborús nyomorék és már tizenöt éve ott fekszik egy Frankfurt melletti üdülőtelepen.

—...igen, — folytatta a fiú — tizenöt év óta fekszik az apám a kórházban, nincsen szegénynek lába, egy gránát többől letépte mind a két lábát és csak fektetni tud...

— Hát nem lehetett műlábat adni neki? — Nem lehetett kérem. Mert kezei sincsenek. A két kezét is többől kitépte a gránát. Se keze, se lába. Csak hasa van, meg a feje. Fel sem tud kelni, fel sem tud ülni...

— Es nem panaszodik? — Nem panaszodik kérem, mert nem tud beszélni. Mert szája sincs. A gránát a száját is elroncsolta, a fülétől a szájáig megy a sebhely és nem tud beszélni. Az orvosok folyton

esodálkoznak, hogy ennyi ideig életben maradt.

— Es a szeme? — Nincs kérem szeme. A szeme ugyanattól

GRANDE SOURCE
VITTEL
az érelmeszesedések
diétája

„La Cure Hydrominérale de Vittel” című brosurát bárkinek készséggel megküldjük, aki ezt a Société des Eaux Minérales, Service R. G. a Vittel (Franciaország) című vállalatától kéri.

EZEN TABLETTÁK

JURIST

megüintetik
a leghevesebb
fejfájást

a gránáttól kifolyt. Az orvosok folyton mondták, hogy bizony igen nagy kár, hogy nincs szerme, merthogy se keze, se lába, se nem hall, beszélni sem tud és ha megmaradt volna a szeme, akkor talán lehetett volna vele érintkezni, a szeme pillantásával jelezni tudta volna, hogy mit gondol, vagy mit akar.

Ketten ültünk az autóban és az a másik ur, aki a volánt kezelte, majdnem az árokba fordította a kocsit, annyira megdöbben a parasztfiu történetén.

— Ön tehát azt akarja mondani, hogy az ön apja tizenöt év óta ott fekszik az ágyban, süketen, némán, végtagok nélkül, vakon...?

— Igen, kérem... Holtzer doktor ur, az időülő főorvosa irt is az apámról egy szép cikket, azt írta, hogy a szegény apám úgy el van zárva, mintha százméteres vaspáncél lenne felette, vagy még annál is jobban. Ott fekszik az ágyban, mivel nincsenek lábai, ezért egy kicsi gyerekágyat adtak neki, ott fekszik és nem lehet hozzá férközni. Nem lehet tudni, hogy mi kell neki, hogy mit akar és mi a kívánsága. Holtzer doktor urnak az a véleménye, hogy szegény apám már nem is épeszt, hogy az évek folyamán megőrült és most ott fekszik és mintha el lenne temetve, nem lehet hozzá férközni. Holtzer doktor ur mondta is, hogy nincs semmi értelme annak, hogy minden hónapban meglátogatom, hiszen nem tudok vele beszélni, csak oda állok a gyerekágy elé, ahol fekszik és nézem egy ideig. Mozdulatlanul fekszik és csak onnan tudjuk, hogy él, mert dobog a szíve...

— Értem... — mondta a francia könyvkidő és kedvetlenül törülgette a civikert — szóval ön ezt a történetet akarja a könyve elején, mint előszót elmondani és ezzel a történettel akarja megmagyarázni, hogy miért írta meg ezt a könyvet. Ne haragudjak kérem, de a francia publikum nem szereti az ilyen borzalmas történeteket. Találjon ki valami egyebet. Írja azt, hogy ön tizenöt évvel a háború után elment meglátogatni a régi hadállásokat, felkereste a tizenöt évvel ezelőtt elhagyott lővészárkokat és ott — mit tudom én — az egyik elhagyott árokban egy halom régi feljegyzést talált, a szimuláns naplóját és ön most kötelességének érzi, hogy ezt a naplót közzé tegye. Ez szép, romantikus, meghatja az olvasókat és sikere lehet a könyvnek. Hát csak tessék szépen hazamenni, írja meg ezt a szép előszót és majd Strém doktor lefordítja nekünk franciára...

Es így a regény franciayelvű kiadása, — mely rövidesen a francia olvasók elé kerül, — ezzel a „szép és romantikus“ előszóval hagyja el a sajtót. A regény írója egy hatalmas autócson egyútt utazik valamilyen jókedvű kiránduló társasággal. A Dolomitok tükörsima szepentinjein kanyarog az autók, amikor a kopasz fenyők között feltűnik a nagy háború elmoshatóan nyomai, a sziklákba robbantott állások, a cementből és vasból épített fedezékek. A regény írója kiszáll az autó-carból és elindul gyalogszerrel, egyedül, hogy felkeresse azokat a helyeket, amelyek kimoshatatlan emlékekkel vésődtek az agyába. És most következik a romantikus história, az elhagyott fedezékben megtalált naplóról...

De a magyar olvasók számára nincs szükség az ilyen előszavakra, aminthogy a magyar olvasóközönség nem is szereti az előszavakat, amely valamilyen formában mindig mentegőzés az író részéről. Tessék elolvasni a könyvet. Egy szimuláns katona története, aki elszökik a frontról és miután keresztül kinlódja, keresztül öklözi magát a kórházakon, elindul vissza a frontra — meghalni. Ennyi a történet, de ami a történet mögött lezajlik, olyan égetően aktuális mai probléma, amellyel szemben minden olvasónak, aki befejezte a regény elolvasását, állást kell foglalnia. És ez volt a tulajdonképpeni cél, amiért ez a regény íródott.

A priccs, a kenyér és az elmebaj

Egy jászberényi gabonakereskedő jelentkezett a főkapitányságon és szenvtelen hangon előadta, hogy néhány nappal ezelőtt meggyilkolta apját-anyját. Letartóztatását kérte, ami meg is történt. A kihallgatás során, a keresztkérdések pergőtüzében, kiderült aztán, hogy a zavartan viselkedő férfi el nem követett büntényt vállalt magára, — mert hetek óta lakás és élelem nélkül kóborog s most fedél alá szeretett volna jutni. A rendőrfőtanácsos intézkedett, hogy a biztonság kedvéért érdeklődjének az illetékes rendőrségnél, nem történt-e ott ténylegesen gyilkosság, egyben pedig elrendelte a letartóztatott elmeállapotának megvizsgálását.

Egy sors a milliók közül. Jólmenő gabonaüzlet a konjunktura forgatagában. Gazdasági stagnálás, általános válság. Az üzlet eluszik, a lakás minden berendezési tárgyával együtt, a kőbe kerül. Ügynökséskedés, esetleg egy kisebb állás, amely a szűkös mindennapi életet is alig fedezi. A cég bekracho, lepi-tés, emberünk kikerül az utcára, ahol kisebb alkalmi munkákból tengeti életét, talán zsákhordó, vagy favágó lesz belőle. Az alkoholban keres feledést és végül ott tart, hogy étlen-szomjan kóborog esőben-fagyban.

Ezen a ponton az utcán bekövetkezik az összeroppanás.

Az idegrendszer megtagadja a rárótt funkciók végzését, kényszerképzetek gyötrik és a végső kétségbeesés, sivar ki-látástalanság szárnyakat kölcsönöz a megkínzott agynak. Megszületik a gyilkosság meseje. Majd csak lesz valahogy, amíg kiderül a „pia fraus“, addig legalább négy fal között, fedél alatt, esetleg egy tiszta priccsen töltheti az éjszakát, esetleg egy darab kenyeret is vetnek oda neki?

Szomorú emberi sors, amikor „ezt“ a boldogságot „ilyen“ áron kell megvásárolni.

Azonban a képzelt gyilkos számításába hiba csúszik, mert a társadalmi rend fenntartására rendelt intézmény rögtön keresztül lát a szítán és megállapítja, hogy kitalált meséről van szó — már pedig aki ilyen szörnyű bünt vállal magára, az csak elmebáborodott lehet! Más nem. Persze, hogyan is lehetne másra gondolni, holott némelykor egy priccs és egy tál meleg étel sokkal többet ér minden — elmeállapot-vizsgálatnál?

Takács Ede

KARÁCSONYI VÁSÁR

Karácsonyi ajándékárak

M. JÓZSEF

Harisnya- és kötöttáruháza, Kapu-u. 25

Női gyapjú divatbluzok 75-től I-a férfingek - - 108-tól
Női téli ref.-nadrágok 48-tól I-a férfizoknik - - 15-től
Női téli keztyűk - - 27-től Selyem nyakkendők - 22-től

Gyermekeharisnyák Lei 10-től
Gyermekepuloverek „ 40-től
Gyermekekeztyűk „ 24-től

Nem a RUHA teszi az embert, de a jó RUHA az EMBER NÉVJEGYE!

Ma drága a pénz! — Még karácsonyra sem lehet akármit venni! — VEGYEN AJÁNDÉKOT, DE VALAMI HASZNOSAT! — Ruhának, kabátnak mindenki örül, mindenki szívesen fogadja, a legtovább tart és amíg viseli, HÁLÁSAN GONDOL ÖNRE!

WESTEMEAN

Női-, férfi- és gyermekruházati cikkek ÁRUHAZÁ! Finom URISZABÓSÁGI BRASSÓ, Korona-szállóval szemben. Telefon 7-10. Központi Hiteliroda tagja.

FÉNYKÉPEZŐ-GÉPEK

AGFA, KODAK, ZEISS-IKON, VOIGTLÄNDER

MANICÜR-KAZETTÁK

KÜLÖNBÖZŐ KIVITELBEN.

KÖLNIVIZEK

LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN.

KÜLFÖLDI PARFUMÖK

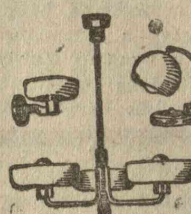
COTY, D'ORSAY, HODNUT, HOUBIGANT, WORTH.

OLCSÓ ÁRAK!

DROGÉRIA

KRAFFT & HERBERTH R.T.

BUZASOR 7.

Welkens-csillár
a lakás díszé!

Mielőtt vásárol,
feltétlenül tekintse
meg raktáramat!

Olcsó árak!

Brassó, Szent-János-utca 32. Tel. 3-81.

Tűkőrfényszóróikkal az áram-költség felét megtakarítja!

VEGYEN prak-
tikus ajándék-
ként CIPŐT,
HÓCIPO, HÁZI-
CIPŐT RECLAM
cipőüzletben,
Brassó, Weiss
Mihály-utca 1.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOT

olcsón és jól vásároljon

DEPNER & ROTH

kézműáruházaiban,
BRASSÓ, Kapu-utca 5.

Hitelközpon tagja.

Órák, ékszerek és látszerek

FUHRMANN J.

BRASSÓ, KAPU-UTCA 4.

Radione-rádió

legjobb,
legismertebb,
legelterjedtebb!

Bemutató kötelezettség nélkül. Kedvező fizetési feltételek! raktár és képvislet!

Leonida & Co

Rezső-körut 5. Telefon 5-35.

Erős és hosszú telünk lesz az idén!

HUTCHINSON

hó- és sárcipőről gondoskodjon, mielőtt az átázott cipő ágyba nem KÉNYSZERIT! BAHMÜLLER F. cipőáruháza, Brassó, Kapu-utca.

LAKBERENDEZÉSÉNEK

MEGVÉTELÉNÉL LEGYEN ÓVATOS! ÁLDOZZON TÖBBET, DE VEGYEN JÓT!

SZÉKELY & RÉTI

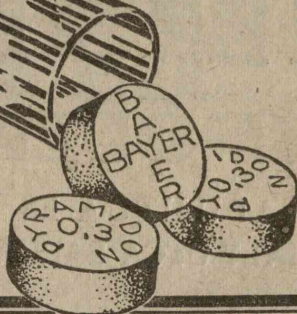
BUTORGYÁR RT.-TÓL, TG.-MUREŞ

FIÓKOK:

BUCUREŞTI,
BRAŞOV

A világnak egyik legnagyobb ipari vállalatában sok ezer munkaerő készíti napról-napra a világhírű „PYRAMIDON”-tablettákat, melyek az emberiség egészséget szolgálják.

A PYRAMIDON-tablettáknak meglepően gyors és biztos hatásuk egy óriási szükségletet és hatalmas méretű gyártást idéztek elő.

Pyramidon

Technokrácia falun

Irtó: Pogány Marcel

Sokat irnak, beszélnek mostanában a technokráciáról. Társaságokban, ahol megfordul az ember, minden újért lelkesedő fiatalok vitáznak róla, divatos írások cikkeznek a kérdésről, komoly tudósok gyűjtik a statisztikai adatokat, egyszóval divatbajjott.

Ha fogyatékos műveltségem nem csal, ez az újfajta „krácia” a gépkultuszt jelenti, a gépi munkateljesítménynek olyan nagyarányú fejlesztését, amely mellett az emberi munkaszolgáltatás lecsökken a legkisebb mennyiségre.

A gép dolgozik az ember helyett.

Akinek van egy kis fantáziája, elképzelheti azt a paradicsomi állapotot, amelybe az ember és a világ jutna, ha sikerülne a technokrácia eszméjét átültetni a valóságba. És miért ne sikerülne? A gépfejlesztés terén odáig jutottunk már, hogy villanygombra, sőt szavakban kifejezett parancsra járó, emberalakú géprebotosokkal végeztethetünk olyan munkát, amiben az embert eddig pótolhatatlannak hittük.

Például az aviatikában a gép-pilóta. Gépmember ül az ember-pilóta helyén és jól, sőt jobban, megbízhatóbban vezeti a repülőgépet a felszállás pillanatától a leszállás pillanatáig. Emellett szinte felesleges, anakronisztikus megemlíteni azokat a monstrum-gépeket, amelyek — például az ipari termelésben — ezer és ezer munkást pótolnak, tettek feleslegesek.

Tehát a technokrácia nem valami légtüres gondolat, hanem eszméi tartalommal felített, megvalósítható, az ember szociális helyzetének feljavítása érdekében megvalósításra váró program.

Pirulnom kell, de engem nem ragad magával a technokráciások, a gépinadók lelkesedése. Mi vagyunk az a szerencsés generáció, amely megérkezett a technokrácia korszakának küszöbéhez, sőt át is lépte azt. Mit hozott a gépfejlődés, a technokrácia ennek a generációnak? Gazdasági válságot, leépítést, munkanélküliséget, szociális leromlást, éhesek légiót, rongyosok millióit...

Hogyan, kérem? ezt a háború hozta? Nem, kérem, ezt a gépfejlődés hozta. A háború után, még a forradalmak alatt, a világon mindenütt lázas termelés indult meg. Ez természetes következménye volt a nagy világháborúnak, amely alatt pusztán, gránátok, hadifelszerelésen kívül alig termeltek valamit. A hiány nagy volt és a profitéhes ipar ráfeküdt a termelésre. Termeltek az egész vonalon...

Sokat termeltek és hogy még többet termelhessenek, racionalizáltak. Gépeket állítottak az üzemekbe, a gépek kiszorították a munkásokat, a munkások munkanélküliek lettek, a munkanélküliek nem vásároltak, a gépek sokat termeltek

— és bekövetkezett a túltermelés, a krízis és mindaz a nyomorúság, amelyben a világ ma vergődik.

Persze, voltak még más hatótényezők is, de a gép, a gép indította meg a lavinát! Nemcsak az iparban, a mezőgazdaságban is! Ahol traktorok szántanak és gépek aratnak!

Ez így — belátom — egy kicsit konzervatívan hangzik. A gép a fejlődést jelenti és a fejlődést megállítani, visszaidézni a primitív korszakot nem lehet és nem szabad.

A technokrácia a jövőt jelenti Hinni, lelkesedni kell érte. Csak abban nem lehet hinni, hogy ezt a jövőt ez a profitéhes, gépsajtoló, vértiszító társadalom fogja megvalósítani!

A jövőt, amelyben a gép dolgozik az ember helyett, az ember javára.

Két favágó állít be az udvarunkba. Egy méter (nem métermázsza) fát kell fel-fűrészelni, felapritani és felhordani. Folyik az alku, hogy 25 vagy 30 lejért kapjanak-e a munkáért? Elvállalják 25-ért. Egyideig nézem, hogy dolgozik a két favágó, aztán egy kis számadást csinállok.

A méter fában 45 hasáb van. Egy hasábon három vágást kell csinálni a fűrészszel, ez 135 vágás. Minden vágásnál átlag 15-ször huzták oda-vissza a fűrészszel, ez két favágónál 60, a 135 vágásnál 8.100 karlendület. Az aprításnál átlag négy fej-szeccsapás esik egy lefűrészelt darabra, a 135 darabnál 550 fej-szeccsapás.

Nem számítom a munkával járó más energiát-fogyasztó mozdulatokat, így a felfelhordással járó erőfeszítést sem.

A favágók 4 órát dolgoznak.

Kapnak egyenként 12 lej 50 banit.

Aztán jön a tejesember, aki minden nap három liter tejet hoz a háziasszonynak. Egy liter tej ára 4 lej. Hat kilométer távolságról hozza be minden nap a három liter tejet és kap érte 12 lejt.

Oda és vissza 12 kilométer utat tesz meg. Apró emberke, nem hiszem, hogy 50 centinél hosszabbat lépne. Tizenkét-ezer méterre esik tehát 24.000 lépés. Ezért az energiakifejtésért kap 12 lejt — és a tejet is odaadja.

És végül: egy falusi napszám: 30—35 lej.

Hogy van-e gép, amely olcsóbban végezne el a favágó és a tejesember munkáját, azt nem tudom. A favágó és a tejesember nem fogyasztanak se benzint, se olajat, kopást se kell belealkulálni, mert csak az életük kopik el.

Mint mindannyiunk élete, akiket a gép válságba sodort. A gép, amelynek adatai vagyunk és leszünk is mindaddig, míg a szolgáltatunkba nem állítjuk.

Mindnyájunk, az emberiség boldogulása és nem egyesek, vagy egyes érdekek szolgálatába!

KARÁCSONYI VÁSÁR

Ne hanyagolja el!

Látogassa meg téli cikkekkel dusan felszerelt raktárunkat: **férfi-, női- és gyermekszövetek**, pikébarchetek, flanellek, sima- és mintásbársonyok, zefírek, puplinok, színes és mintás paplan-klottok, nagy választék **Schroll- és belföldi vásznakban**, minden szélességben, dus raktár mintás- és divat-selymekben.

Jelszavunk: **NAGY FORGALOM, KIS HASZON!!!**

Luca P. Niculescu Fiókja, Utódja: Jon Munteanu, Brassó.

CÉLSZERÜ AJÁNDÉKTÁRGYAK:

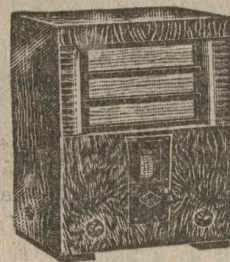
Linoleum, viaszosvászon, gummi és celluloid JÁTEKOK

WIMPASSING sár- és hócipők előírt, eredeti gyári árakban.

LINOLEUM Steckl-cégnél Braşov, Str. Regele Carol 34.

ARAD, BUKAREST. Telefon 545. **Hitelközpont tagja.**

Ön karácsonyra az 5 és 3 csöves

EUMIG-AUTOMAT
SUPER-RÁDIOT választja.

Három hullámhossz: Rövid, közép- és hosszú hullámok vételére, — Önműködő fading-kiegyenlítés. — Automatikus hang-erősség és hangszínezet szabályozás. — Optikai beállítás-ellenőrző.

Kérje díjtalan bemutatását. — Képviselőt:

W. BITTERMANN-mérnök elektrotechnikai vállalata Brassó, Közép utca 26. Telefon 6. Rádiótelepek szakszerű felülvizsgálása és javítása.

Karácsonyi ajándékok:

Parföm- és manikürkazetták, kölnivizek, fényképező készülékek stb.

legolcsóbban **Dükk & Oyntzen** drogériában, Buzasor.

„CARMEN” cipőüzlet

Brassó, Kapu-utca 21.

Felünést keltő árai karácsonyra:

Lei 135

Lei 325

Lei 325

Lei 175

Lei 195

Lei 160

A szép tükör a legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

Wolff Oszkár

tükörgyára, Brassó, Uşoda-utca 5 szám — Telefon 4-43.

Az igazi karácsonyi hangulatot csak a rádió hozza!

„Novy” rádiólaboratórium ROZSATER 19. Telefon 1—99.

NAGY VÁLASZTEK!

Karácsony előtti

vásárlásnál tekintse meg dusan felszerelt áruváltárunkat:

crep de chine, hibamentes, minden színben 65 lej

tussor minden színben 35 „

fehér vászon 14 lejtől

fehér és színes férfijing 128 „

alsónadrág 49 „

férfizokni 9 „

női harisnya 15 „

Videki megrendeléseket 1 nap alatt teljesítünk utánvétellel is.

Kiváló tisztelettel:

Wachtel és Braun

textil-, kötött- és rövidáruház,

Brassó, Kapu-utca 35.

Kirakatunk alul fekete márvány!!

A VÖRÖSKERESZT VILAGKONFERENCIÁJA

Tokióban jövőre megtartják a Vöröskereszt világkonferenciáját. Tukugáva herceg, a japán felsőháznak harminc éven át volt elnöke, most európai körúton van, hogy a Vöröskereszt vezetőivel a részleteket megbeszélje. A Vöröskereszt egyik legközelebbi feladatául tűzte ki, hogy a nagy kávéfeleslegeket a megsemmisítéstől megmentsse. A braziliai ültetvényesek ugyanis az eladhatatlan kávéfeleslegeket a tengerbe süllyesztik.

ARATÓ A. ANDRÁS:

FEKETE KÖTÉL

Fekete kötéllal járunk a szélbe öregek, ifjak és mitől sem félve, rikoltozva kacagunk, felhőt is nézünk, magunkon, másokon semmitsem érzünk. Tótágast állhat a döfködő éhség, gyomrunkon kuszhat a nyomor, a kétség. Senkisémet

nézi és senkisémet látja, a fekete kötéllal hogy tapad a vállra, hogy szorít már mellet, hogy feszül a karra, a nyakunk, a torkunk is át van csavarva. Libeg a kötéll és vonszoljuk hátul. Semmisem tőlünk függ, minden csak mástól. Fekete kötéll,

a vége, a rojtja fősenyek markában s meg vagyunk fojtva, amikor akarják szeszélyes óra haragos hanggal egy haragos szóra...?!!! (Fekete sorsunkba megvált ez írva, fekete kötéltől bukunk a sirba...

A pogány író és a fekete irodalom

Szamosújvár. Vasárnap. Irodalmi délután a ferencendiek kulturtermében. Négy óra. Álmos közönség a kemény pádsorokban.

Fél ótkor kétfelé gördül a függöny és két palma között megjelenik egy barát. Konferál. Megállapítja: dráma az, mikor a férj és feleség egy anyós jelenlétében veszekszik, tragédia, ha két anyós jelenlétében. Dialóg: a férj és az asszony diskurálnak. Monológ: mikor az asszony magára marad. Ezek után méltatja az ünnepeket költőt, Mael urat (Ismael), akinek versei, novellái és monológjai töltik ki majdnem teljesen a műsort.

És most következik a fehér irodalom, egy gimnazista és két leány által előadva. Hosszu, negyedórás versek, melyeken az előadók bámulatos ügyességgel átvágják magukat. Külön dicséretet érdemel emlékezőtehetségük. Reményi Margit például sugó nélkül állt ki. Egyébként váratlanul jó előadó.

Majd az ünnepelt olvassa fel tökéletesen motyogó hangon „Téztárcépt” című elbeszélését, melyben arról van szó (ha jól értettem), hogy az elvált férj visszaemlékszik feleségének kitűnő szakács-tudományára és visszatér hozzá.

Utána Szivacs Tóbiás tájékozik felőráig a színpadon. Részeg és egyre csuklik. Szeretné egyébként a Holdvilág-ut-

cát megtalálni, ahol felesége mindig ezekkel a szavakkal fogadja: „Te részeg disznó.”

A műsor következő száma: Erdélyi katolikus irodalom. Villámzó szemekkel megjelenik Réthy Apollinár és felosztja az irodalmat: pogány, pornográf, limonádé, fehér és fekete irodalomra.

„Hugo Viktor azt írja — állapítja meg tovább — magáról: aki engem olvas, tiszta nem maradhat. Ez tiszta bűnbevallás. Igen. A pogány írók és a pogány sajtó voltak a világháború okai (mintha gazdasági tényezők nem is léteznének). Ezek idézték elő a krízist; stb.” „Kyrke az embereket disznóvá változtatta, ezt teszik a modern írók is. Ezeknél a cél szentesíti az eszközt. A régi kedves igricekből, regösökből kloáka-tisztogatók lettek. Fekete írók.”

„Az igazi irodalom — mondja tovább — a fehér irodalom, vagyis a katolikus irodalom. Ezek Isten szöcsövei. Legelőször a franciáknál jelentkeznek a magukra ébredt fehér írók: Bourget, Bordeaux, a németknél Paul Keller.” (Csodálom hogy még ezeket is elismerte). „A magyar katolikusok csak később mondanak vértót a zsirosbetűjű, piros könyvekre. Erdélyben a „Hirnök” teremti meg a katolikus irodalmat. Az Erdélyi Lapok megjelenésével egy új korszak kezdődik. Az igazi fehér újságírás, mely jóformán egyedül áll a többi pogány újság között. Ezeket minden becsületes ember ki kellene dobja házából stb.”

Megállapítja, hogy a következő költőink vannak itten: P. Jánosy Béla, Magyar Bálint, Pakocs Károly, Szalai Mátyás, Kövér Erzsébet és Mael Ferenc, a halkszavú. Ezek a költők. Könnyeznek, mielőtt írának és azután is csak könnyeznek, egyre könnyeznek.

Ez a mai délután legyen példája az igazi irodalomnak, a fehér irodalomnak, — fejezi be előadását.

A műsor következő és utolsó száma: „A látszat csal”, melyben arról van szó, hogy egy szegény leány az ajándékba kapott bunda miatt nem tud sem álláshoz, sem élelemhez jutni. Utána függöny. Loránfi

Báli terem a vonaton

Az egész világon a vasúttársaságok azon igyekeznek, hogy ujtásokkal közönséget csábítsanak magukhoz. A keleten divatos filléres vonatokkal népszerűségben versenyez az a berendezkedés, amelyet nyugaton most akarnak meghonosítani. Különcsikat táncparkettel szerelnék fel, amiken az utasközönség az ut fáradalmainak unalmát elűzheti. A menetjegy egyuttal belépő a „táncsterembe” is. Akinek nincs kedve táncolni, az visszavonulhat a nemtáncolók kocsijába.

KARÁCSONYI VÁSÁR

JOFA KALAPGYÁRTÁS,

Brassó, Weiss Mihály-utca 6 sz.
alatt állandóan nagy raktárt
tart a legújabb modelű női
kalapokból, a legolcsóbb árak
mellett. Átalakítás, javítás
a legjobb a legolcsóbb.

IPSEN
CIPŐÜZLETE

A KAPU-UTCA ÉS A WEISS
MIHÁLY-UTCA SARKÁN. Tel. 491.

Női-, férfi- és gyermek
alkalmi-cipők
Utcai-cipők
Házi-cipők
Hegymászó-cipők
Ski-cipők
Sport-cipők
Torna-cipők
Hó- és sár-cipők

WEISZFEILER

KÁLMÁN

BRASSÓ, KAPU-UTCA 56.

Korona szálloda mellett.

Játékárúk és utazócikkek.

Kézimunkákban

kitűnő külföldi pamutokban és fonalakban nagy választék. ELŐNYOMDA! Fűzők, haskötők, harisnyakötők legmodernebb modellek szerint.

LIKORNIA

Olcsó árak!
Weiss Mihály-u. 24.

A szép feleség a férj legkedvesebb karácsonyi ajándéka!

Románia egyetlen gőzörök-hullámosítója és a párisi okleveles Dr. Winklerné Beck Rózi vezetéke alatti szépi-tészeti osztály kizárólag nálam van

Molnár A. Weiss Mihály-utca 21 szám.

Karácsonyi
ajándék,

amely tartós örömet nyújt:

Fényképezőgép
Állvány
Nagyítókészülék
Fényképalbum
Fényképezési cikkek

C. H. NEUSTÄDTER
drogériából.

Tulajdonosok: K. Neustädter és E. Fromm Brassó, Kapu-u. 14 sz. a.

Olcsó árak!
Fényképezőgép már 250 lejtől.

Elhízás kezelése

a Prof. dr. Péter-féle fogyasztó teával. Abban különbözik a többi fogyasztó kúrától, hogy a Péter-tea használata nincs összekötve heteken keresztül tartó koplálással, hanem a rendes étkezési időben belüli beszerzi. Minden eredeti csomaghoz a betartandó étrendet mellékeljük. Prof. dr. Péter fogyasztó teája meggyeszkelyek gyógyszerártaiban és drogériáiban kapható azonnal, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságára az eredeti csomagolású teát néhány napon belül beszerzi. Minden eredeti csomaghoz a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap után a tea „Csillag”-gyógyszertár BRASSÓ, Hosszu-utca 5 sz. alatti leraktártól rendelhető.

Butort mérsékelt árban csak

Polák József

asztalosnál szerezhethet be

Brassó, Szítás-utca 34.

A legújabb tervek szerint. Garantált szolid árak.

Brassó, Weiss Mihály-u. 35. (volt Cérna-utca)

SKI

I-a kelet körísta. Bogmentes, Resonanz-vágás

Férfiaknak - - - - - 420 Lei.
Női - - - - - 300 - 360
Gyermekek - - - - - 180 - 280
Mogyoró/a komplett - - - - - 65
Bambuszbot - - - - - 120 - 260
Ródi 2 személyes, gúrtis - - - - - 420

„REKORD-SPORT”

Brassó, Kolostor-utca 24 szám.

Karácsonyra

vásároljon:

KERTÉSZ
TESTVÉREK

utóda cégnél, Brassó, Kapu-u. 26

LEA

Tenisz-flanel - - - - -	16
Ruha-barchend - - - - -	29
Cérna-barchend - - - - -	35
Divat-flanel gyönyörű mintákban - - - - -	39-49
Hibátlan prima crep de chine	66
Crepe satin prima minden színben - - - - -	165
Montirozó bársony - - - - -	55
Montirozó selyem - - - - -	39

Vászon-, zephir-, pouplinkülönlegességek és még számtalan fel nem sorolható cikk.

Jucării
admirabile
PODOABE PENTRU POM

Preturi eftine!

LINDENBERG
S.A.R.

STR. SMÂRDAN 12

A FASIZMUS ÉVE.

Irla: Kömüves Géza

Münchenben, a Barna Házra, még 1932 elején hatalmas horogkeresztű zászlót aggattak ki, rajta csak ennyi: 1932 — s utána óriási kérdőjel.

Ha 1932-ben nem is, de a következő évben nyeregbe kapaszkodott a német fasizmus. Sőt, sikereket könyvelhet el szélsőjobb diktatúrája másfelé is. Hogyan állnak meg a történelem sodrában tovább is: az más kérdés.

Valóban, az 1933-as év politikai és szociális zürzavara, amely az év folyamán még csak nagyobbra nőtt, a legnyomatékosabban és legfenyegetőbben a fasizmus előretörésében emelkedik ki. Egyes államok polgári demokráciái addig-addig vajdáltak, míg fasizmust szültek. Inkább ezt, mint azt a bizonyos másik „izmust” — gondolták nyilván.

A jobbrasodródások történetéből tanulságos részletek bontakoznak ki.

A weimari köztársaság harakirije

A német események túl sok helyet igényelnének, de tulontul ismertek is ahhoz, sem hogy a filmet újból le kellene pergetni. Legnagyobb tanulsága: a képviselőházi demokrácia csődje, gyengesége, tehetetlensége. Bár a német parlament tele volt munkásképviselekkel és polgári középpartokkal: a hatalom könnyedén elszusszant át a fasizmus sávját markába abban a pillanatban, amint a moderu kamerilla, a junkerek, nehézipari magnások és császári tábornokok szentháromsága azt szükségesnek látta. A weimari alkotmány Hindenburgja, akit még két évvel előbb köztársaságiak, demokráciák és szociáldemokráciák is „Hitler ellen” vittek harcba és emeltek elnökké, barátilag

feltámogatta a nyeregbe a weimari alkotmány eltűnését. Nem mondhatjuk ugyan, hogy a régi konzervatív gárda, a Vilmos császár idejéből felkent és felgazdagodott hatalmasok szívesen adták át a kincstárt és a kardot az új gárdának: de hát legfőbb ideje volt. Hitler tábora — köztudomású volt annakidején — csökkenőben volt, községi pótválasztásokon mutatkoztak a veszjelek és tartani lehetett tőle, hogy ha márciusban is szabad választások lesznek, Hitler hatalmas visszacsúszhat a kommunizmus felé. Szabad ilyen helyzetet kockáztatni? El lehet-e tűrni, hogy a baloldal ellen kovácsolt költséges és nehéz fegyver éle kicsorbuljon?

Ausztáriában: fasizmust a fasizmus ellen!

Ebharapást szóróvell!

Ausztáriában fasizmussal gyógyítják a fasizmust.

A fasizmus ismertetőjelei, a közvélemény széles rétegeiben elterjedt, szinte közhelyszerű megállapítás szerint: a parlament kiküszöbölése, az amúgy is egyre sorvadt politikai, szervezkedési, szociális- és sajtószabadság teljes megvonása, a hatalom összpontosítása néhány, sőt lehetőleg egyetlen feltenített személy kezében, fokozott fegyverkezés és ezzel szemben a munkanélküli segélyek megnyirbálása, fegyveres politikai alakulatok a baloldal ellen, a fasizmus legősibb ellenségei, a munkásszervezetek megbénítása, hozzá internálótáborok s végül gazdaságilag, a mai rendszer fenntartása,

valami pontosan megnevezhető állami gyámokodással az egész gazdasági élet felett. S valóban ezek a tények a fasizmus ismertetőjelei, ha ezeket az „ismerveket” maguk az érdekeltek harsány és tüzes jelszavak ostyájába csomagolják. Jóval „szárazabb” ugyan ez a fasizmus, mint a német, vagy mint annakidején az olasz fasizmus volt: nem csepeg vér a vérszörnyűségű itéletre lefejezett munkásokból, az internálótáborokban csak százak vannak az ezrek és tízezrek helyett s azok se mind baloldaliak, hanem hitleristák is. A fajelmélet különleges borsó is hiányzik az ételből, de a találat mégis félrelesmerhetetlen. Fasizmus ez, csak az a pikantériája, hogy fasizmaellenes, mármint német fasizmus-ellenes jelszóval építik.

A megfélemlített amerikai kapitalizmus

A „szabadság hazájában” is alaposan elárbórcra eresztették a demokráciát. Az elnök diktátor s a béralkalmazottak mozgalmait fokozott keménységgel és szaporább golyózáporral nyomják el. Különösen az amerikai diktatúrától hiányzik az „eszmével” tulitított európai fasizmus legtöbb jellemző vonása. Nincs nacionalista bálványemelés, önimádás, fajelmélet, rohamhadsereg. De van rendőrség, vannak munkatáborok s főleg megvan az, ami a gazdasági tartalma lenne a fasizmus kísérletnek: a mai gazdasági rend „beoltása” egy kis baloldali szérummal, valami tervgazdaságféle a megreformált polgári rend felett. A rohamosztályok dühöngése mögött gazdasági téren valami hasonlóval próbálkoznak Németországban és Olaszországban is. Az amerikai kísérlet azonban éppen azért szerencsétlenül Európában komolyabb érdeklődőket nem von, mert a német nemzetiszocializmus, mert a nagy újjászervezésnél a hangsúlyt nem a politikai elnyomásra fektette, nemcsak ideológiai büvéskedéssel akarta elterelni a tömegek figyelmét a válságról és munkanélküli problémáról, hanem bizonyos komolyossággal és tárgyilagossággal hozzájárult annak a bizonyos válságnak a megcsinálásához, amit „neokapitalizmusnak” neveznek. Ez az új elmélet is azonban azonos elgondolásokból fakad és azo-

nos cél felé törekszik, ha itt és ott más jelszavakba és álarokba öltöztetik is. Roosevelt diktatúrájának is megvan a rokonsága a fasizmussal.

SZURONY ÉS KENYÉR

Szóval: a világ nagy általánosságban jobbfelé fejlődik, vagy legalább is ez a látszat. Harsognak a jelszavak, lobognak a zászlók.

Súlyos árnyék húzódik a győzedelmes, rikoltó önhittség nyomában. A fasizma szuronyoknak aránylag könnyű munkája volt, mikor az amúgy is agyonrendszabályozott baloldal, munkásszervezetek, háboruellenesek s egyéb „hazaáruló népség” husába furdottak. Most azonban a gazdasági problémák és törvények közikálába ütköznek a szuronyok. Nehéz a mesterség. A jobboldali diktatúrák függőnye, szájkosaras sajtójuk, betapasztott száju közvéleményük, ünnepi külsőségeik kulisszái mögé nehéz belátni. A hivatalos Németország szerint „csak” négymillió-kétszázézer a munkanélküli. Az emigráns-sajtó és az elfojtott, de fel-feltörő baloldal szerint nagyobb, mint valaha: csak a „gleichschaltott” statisztikusok büvéskednek a számokkal. A hányaválatok egyik lapja szerint a német népnek le kell fokoznia igényeit. Az osztrák munkanélküli segélyalapot 1934-ben sokmillió shillinggel akarják megkurtítani.

Az amerikai frontról, a valutabüvéskedésekről, a munkarend-szabályozásokról is furcsa hírek érkeznek. Százvezrek sztrájkoltak s közben a bankárok kétségbeesetten el akarták tanácsolni Roosevelt pénzügyi terveitől. S az egész világ felett egy közeledő, mindent elpusztító, lehetetlen új világháború árnyéka lebeg: a háborúé, amelynek lelke a fasizmuséval rokon. A fasizmus — ugymond — letörpít politikai ellenfeleit, de meg tud-e küzdeni önmagával? Háború? Válság? Munkanélküliség? Tömegek elszegényedése?

A fasizmus vonata felvirágozva, lohogódiszben iparkodik előre. A kazán fűcsán puffog, zihál. Nem csoda: baloldali

jelszavakkal, teméntelen ígérettel fűtötték be. Roosevelt „államszocializmusnak” titulálja finandiktatúráját, Németországban és Ausztriában „igazi szocializmusnak” és „hazafias népakaratnak” címezik az egyéni diktatúrákat. Mussolini országa állítólag „szervezett demokrácia”, amely a kollektizmus felé halad. Törölmetszett népalalom ez mind, csak éppen a nép ne merészkedjék beleszólni. Aki nem hiszi — beleverik a hitet az internálótáborban.

1933-nak vége! A jobboldali diktatúra kengyelfutói — győztek (?) A történelem azonban hosszulejárato évek sora. Most 1934 következik. És aztán ismét évek. Újra évek. Évek, évek, évek...

KARÁCSONYI VÁSÁR

ANYAGBAN, SZABASBAN, KIDOLGOZÁSBAN, VISELÉSBEN

**LEGTÖKÉLETESEBB
SKI-RUHA**

Seiffert Róbert és Társa

uri- és női szabóságánál,
BRASSÓ, HIRSCHER-UTCA 8. SZ.

Nincs ember, aki ne fogadna szívesen karácsonyra ajándékba

ékszer, órát.

Személyrege minden előírás szerint szállítok. — Tűtőtollat 24 óra alatt javítok.

GUTTMANN,

Brassó, Kapu-utca 40.

**Kevés pénzért
sokat és jól,**

ez a mi

**karácsonyi
ajándékunk!**

36-65 Leírt Divatflanellek,

29

„ Barchendek,

125

„ Férfiinget 2 gallérral,

19

„ Női harisnyák,

9

„ Férfi zoknit,

35

„ Fehérmű-tussort divat-szinekben

Szövetek, selymek, paplanok, fejkendők, vásznak, stb. stb.

Reclama-áruház

Appel és Vogel, Kapu-u. 33

(harminczhárom l)

KERTÉSZ

HENRIK

STR. SFT-IOAN 23.

Telefon 5-52

Egészségügyi vállalat

ALAPÍTATOTT 1905.

Fürdőszoba

berendezések mindenféle gáz-, gőz-, vízvezetési csövek és fel-

szerelési cikkeik. — **Olaj és központi fűtő-berendezések.** Erdély legrégibb és legolcsóbb raktára.

Biri néni

szakácskönyve a legjobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Óra, ékszer,

szemüveg, vésnök munká

GRUBER-ÉI, BRASSÓ, KAPU-UTCA 54.

1905 óta a KARÁCSONY AJÁNDÉKA.

Esőben, hóban,

sáros, lucskos időben sem szeret Ön hó- vagy sárpicót viselni? — Nem baj! A legrosszabb időben is **VISELJEN:**

MOCIORNIȚA-CIPŐT

mert azok szavatoltan vízhatlanok, amellet tartósak, divatosak és olcsók

A D. MOCIORNIȚA cipőgyár saját lerakata Brassóban, a Str. Voevodul Mihai (volt Kolostor utca) 14 szám alatt van, keresse fel teljes bizalommal.

A MOCIORNIȚA-gyár nem készít ragasztott talpu cipőt, nem használ boxbőrt, ugyanúgy a talp is a legerősebb, év-századok óta bevált, cserzési bőrből készül.

Óvakodjon az utánzatoktól és feltétlenül győződjön meg róla, hogy minden egyes talpba be van-e vésve **MOCIORNIȚA** neve? — TELEFONSZAMUNK 70

HA VESEBAJBAN SZENVED

**VESE-VÉR-
KERINGES**
A. B. nyaki
űtőerek
C. szív
D. főűtőér
E. F. vesék
G. hólyag

SZEDJEN URODONAL-t,
heveny és idült reuma
ellen kőszvény, ideg-
zsába ischiás, érelme-
szesedés és húgysavle-
rakódás ellen. Az Uro-
donal habzó és kellemes
ízű; a legkényesebb és
leggyengébb gyomor is
könnyen elbírja.

A vesebántalmak igen gyakoriak mind-
két nembelieknél, de különösen a nők-
nél. Ezeket a bántalmakat úgy küzdhet
jük le, ha segítünk a vesének eltávolí-
tani a húgysavat. Erre a célra a leg-
kiválóbb orvosok az URODONAL-t
ajánlják, mert ez a gyógyszer a húg-
sav legtekélyesebb megbontója.

URODONAL

ivalósággal kitisztítja a vesét.

Kapható gyógyszerárakban és
drogériákban.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyan-
azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizeten-
dők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Régi magyar, vagy más-
nyelvű könyvtárakat értékesí-
tésre átvesszünk. Fórum iro-
dalmi vállalat, Cluj, Str. Rega-
lá 28. 14046

A HAZICUKRASZAT KEZI-
KÖNYVE, Krbekné kitűnő
munkája alapján a leggye-
sőbb és a legkülönlegesebb
tésztaikat mindenki házilag ké-
szítheti. A legjobb cukrászda
otthon negyedannyi költséggel
Ara félvaszon kötésben 40 lej.

Pethő Benedeknél tíz mázsa
fajalma eladó, egy tételben.
Turia, Treiscaune. 14036

Kalap és sapka

KARÁCSONYRA

Blücher-nél

Brassó, Főter.

Karácsonyi ajándéknak az
elismerten legjobb zoknik, 4
pár 100 lej, Gross Ferenc ha-
risnyagyárában, Brassó, Ka-
pu-utca 38., udvarban. 14034

NŐI

KABÁTOK

újra kaphatók a

„Postăvărie”

ROSENBERG cégnél

Brassó, Virágsor 17.
(Hirsch-utca sarok)

Nagy karácsonyi vásár!

Mode de Paris női kalapszalomba nagy
választék hermelin, bársony, angora és
filozkalapokban Hölgyek, míg a ké-
zlet tart, siessenek vásárolni. Kalapok már 123 lejtől

Tisztelettel:

Benedek Lenke kalapgyártás Brassó,
Kapu-utca 32 szám.

Bármilyen adóhont megvé-
telre keresünk. Cim a kiadó-
ban.

Allást keres

Gyógyszerész, román—ma-
gyar nyelvtudással, gondozói
képesítéssel, ajánló levéllel,
állandó állást keres. Ajánlato-
kat a Brassói Lapokhoz „Min-
den tekintetben megfelel” jel-
igére. 14020

TÉGLAGYÁRI

műszakvezető, 30 évi gyá-
korlattal, állást szeretne
cserélni. Megkereséseket
„Gyárvezető” jelíge alatt a
kiadóhivatalba kérek.

Allást nyer

Felvételekre keresünk egy
képzett és gyakorlatlalt bíró
bányafelmérőt (Markschnei-
der). Ajánlatokat életrajzzal,
bizonyítványmásolatokkal és
az igények megjelölésével
„Markschneider” jelíge alatt a
kiadóhivatalba kérek. 14011

Lakás

Str. Gării 36. szám alatt 2
szoba, konyha, fürdőszoba stb.
zonnal kiadó. Felvilágosítást
nyújt Sager Bankház Brassó,
Str. Voevodul Mihai 3. 13928

Könyvek

BIRI NÉNI szakácskönyve
egyetlen háztartásban sem
nélkülözhető. Ara kötve 100
LEJ. Megrendelhető a Bras-
sói Lapok Könyvosztályától

BABITS MIHALY összes
költeményei, 414 oldal, disz-
kötésben 120 lej. Kaphatók a
Brassói Lapok könyvosztályá-
ban, Brassó, Kapu-utca 56-
58. az udvarban.

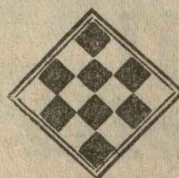
ADY összes versei, olcsó
propaganda kiadásban, 572
oldal, 1044 vers, egész vászon-
kötésben, ára csak 300 lej.
Kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában, Brassó,
Kapu-utca 56-58., (az udvar-
ban).

Önagysága ugyan még nem mondta Önnek,

hogy leghőbb vágya egy valóban szép kézi-
csomózású szőnyeg, mert úgy is tudta,
hogy ilyenre az idej karácsonykor ba-
josan futja... De hátha valami hasonló
akadna? Talán egy gyapjúolúss-szőnyeg?
Hozza egyszer magával, hadd mutassuk
meg Önöknek minden vételkenyszer nél-
kül szőnyegeteket.

Tellmann & Wocel szőnyegáruház
Brassó - Buzasor

GÜTERMANN

FÉLE VARRÓ- ÉS
GOMBLYUKSELYEM.

A varróselyem előnye hogy egyen-
lő értékű a nyersse-
lyemmel.

A varróselyem tiszta selyemből ké-
szül.

A varróselyem szintartó.

A varróselyem ellentáll az időnek.

A varróselyem fénye természetes.

A varróselyem több mint 600 féle
szinben készül.

A varróselyem olcsó.

A varróselyem puha, elasztikus és
a varrásnál alkal-
mazkodik a ruha-
darabokhoz.

A varróselyem felhasználásánál a
szemek nem szakad-
nak el.

A gyapjú, vagy selyemszövetek festésénél a
varrás csak akkor kapja meg az új színt, ha
gépsejmet alkalmazunk — Figyeljen jól te-
hát, hogy ruhája mivel lesz megvarrva. Ne ta-
karékoskodjon a varrásnál.

A varróselyemnek nincs párja!

Használjon tehát Gütermann-
varróselymet, az a legjobb.

GÜTERMANN & Co. S. A. ROMÂNĂ,
BUCUREȘTI.

Halló! Vidék!

Kérje azonnal képes, díjtalan
árjegyzékünket:

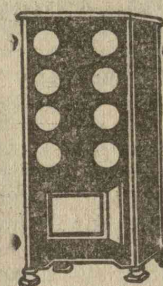
Órák, optikai cikkek, töltőtollak és ce-
ruzák, kések, ollók, borotválkozó-
manikűr- és dohányzókesztyűk, játékok,
mindennemű alándéktárgyak stb

Magazinul „EL”

Sec. An. Rom.

București, Strada Doamnei 7.

FATÜZELES

„erén vezet a közkedvelt.

„ZEPHIR”

tolytonégő kályha

10 kg. fával fűt egy 24 órán

normál szobát

Szántó Dezső és Fia

redőny- és kályhagyár

Oradea

Kérjen díjtalan képes

árjegyzéket!

Képviselő:

Thomas, Scheeser & Galtz, Brassó.

Az 1934 es év
legtökélyesebb

Super-rádiója

800 lejes havirészletre

Orion 3+1 lámpás Reflex

kapcsolású Super

készülék típus: 7133, 7 han-

golt kör, 3 sávszűrő, minden

zenel igényt kielégítő hangszí-

nezet. Új típusú modern cső-

vekkel Vételük ötelezettség nél-

kül bemutatjuk.

BRAUN S.

Brassó, Strada N Titulescu

(Tehénpiac) 7

Örül a pásztor, mert
megvédte a juhait sárgaság
ellen Galbinol-lal.

GALBINOL

Kérje

„A juhász könyve”

című brosuránkat,

díjtalanul küldjük.

Drogueria „STANDARD” S. A. R. Bukarest,
Strada Zorilor 2.

Finom, meleg gyapjuharisnyákat,

cérna férfizoknikat, gyapjú stucnikat, fér-
fi sportharisnyákat tartós anyagból, olcsó
áron kötök. Vastag harisnya fejelést, va-
lamint szveter-ujjakat is vállalok. Brassó,
Str. Nicolai Filipescu 59. földszint jobbra.
(Volt Hátulsókóhánya.)

Író- és számológépek szakszerű
javítása

ifj. Tódor János

volt főműszerész a bucurești underwood

írógépek képviselőjénél.

Brassó, Cal Victorrei (v Kut utca) 46

MEGHÍVÓ

EZENNEL MEGHIVJUK ÖNT ÉS
KEDVES CSALÁDJÁT BRASSÓBAN, A
KAPU-UTCA 32 SZÁM ALATT MIN-
DEN NAP 8-1 és 3-7 ÓRA KÖZÖTT
TARTANDÓ NAGY KARÁCSONYI VA-
SAR MEGTEKINTÉSÉRE.

BRASSÓ, 1933 DECEMBER HÓ.

HERCULES

KOTÓTÁRUK ÉS HARISNYÁK
GYÁRI LERAKATA
KAPU UTCA 32.